ЛЕНИН БАЙРОГИ ОСТИДА — КОММУНИЗМ САРИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 65 (2960)
ШАНБА
20 март 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Съезд маъқуллаган планлар енгил эмас, тиғиз планлардир. Съезд қўйган вазифалар ғоят жиддий вазифалардир. Аммо биз, ўртоқлар, бу планларнинг амалга оширилишига, бу вазифаларнинг ҳал этилишига қаттиқ ишонамиз.

Л. И. БРЕЖНЕВ

Москва

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Биз, КПСС XXV съезди якунларига ва республика партия ташкилотининг вазифаларига бағишланган республика партия ташкилоти активи йиғилишининг иштирокчилари КПСС тарихий XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Ҳисобот докладида баён қилинган қоидалар ва хулосаларни Ўзбекистоннинг барча коммунистлари, меҳнаткашлари сингари тўла-тўкис маъқуллаб, оғишмай амал қилиш ва ижро этиш учун қабул қиламиз.

Ҳисобот доклади чиндан ҳам ижодий марксизм-ленинизмнинг жуда катта ҳужжатидир, у коммунистик қурилиш, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати назарияси ва практикасига янги катта ҳисса қўшади. Ҳисобот докладида иқтисодий стратегия, социал тадбирларнинг кенг программаси, жамиятимизни ривожлантиришнинг узоқ муддатга мўлжалланган истиқболининг асосий йўналишлари ҳар тарафлама, равшан ва аниқ белгилаб берилган.

Биз Марказий Комитетга, унинг Сиёсий бюросига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга Ватанимизни янада мустаҳкамлашга, халқ фаровонлигини тинмай оширишга, жаҳонда тинчлик бўлишига қаратилган кўп қиррали ва самарали фаолият учун самимий миннатдорчилигимизни ва чин кўнгилдан ташаккуримизни изҳор этамиз. Бутун тараққийпарвар инсоният сингари республикамиз коммунистлари, меҳнаткашлари ҳам Сизни матонатли марксчи-ленинчи, атоқли сиёсий ва давлат арбоби, битмас-туганмас куч-ғайратга, одамларни жипслаштириш, уларнинг куч-ғайратини қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этиш маҳоратига эга бўлган талантли ташкилотчи деб биладилар.

Республика шаҳарлари ва қишлоқларининг меҳнатчилари партия съезди қарорларига амалий иш билан жавоб қайтариб, янги беш йилликнинг зарбдор вахтасида турибдилар, 1976 йил ва умуман бутун беш йиллик учун ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Ўзбекистон партия ташкилоти омманинг съезд туфайли жўш урган меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигига бошчилик қилишни, меҳнат унумдорлигини, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин равишда ошириш, корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш, капитал қурилишни ва халқ хўжалигининг барча бўғинларида иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш тўғрисидаги съезд йўл-йўриқларини оғишмай амалга оширишни ўзининг бош вазифаси деб билади. Биз қишлоқ хўжалигини механизациялаш, химиялаштириш ва ерларни мелиорациялаш негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришни жадаллаштиришни ўз вазифамиз, деб биламиз.

Республика партия ташкилоти активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюросини, Леонид Ильич, шахсан сизни ишонтириб айтадики, Ўзбекистон коммунистлари, меҳнаткашлари жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагида янада мустаҳкам жипслашиб, ўзларининг бутун кучини, билимини, ғайратини КПСС XXV съезди тарихий қарорларини, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришга бағишлайдилар, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар.

КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

КПСС XXV съезди буюк халқаро аҳамиятга молик воқеа бўлди. Совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният мамлакатимиз коммунистларининг анжумани иши таассуроти билан яшаб турибди. КПСС Марказий Комитети номидан ўртоқ Л. И. Брежнев қилган Ҳисобот докладининг муҳим хулосалари ва қоидалари миллион-миллион совет кишилари учун программа, бунёдкорлик ишларининг равшан истиқболи, коммунизм ғалабасига бўлган комил ишончнинг тимсоли бўлиб қолди. Шу кунларда Ўзбекистоннинг барча коммунистлари, меҳнаткашлари партия XXV съезди ҳужжатларини ғоят қизиқиб муҳокама қилмоқдалар.

Республика партия ташкилоти активининг 19 март куни Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши съезд якунларини муҳокама қилишга бағишланди.

Йиғилишда қатнашиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, министрликлар, идораларнинг раҳбарлари ва улардаги партия ташкилотларининг секретарлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари таклиф этилди.

Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида йиғилишнинг фахрий президиумига сайланади.

«КПСС XXV съездининг якунлари ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ доклад қилди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. МУСАХОНОВ, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. РАҲИМОВ, Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Й. А. ХАМИДОВ, Чиноз районидаги Киров номли колхоз бригадири Т. ОХУНОВА, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. КАРИМОВ, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг разметкачиси Е. Ф. ГРЯЗЕВА, «Саодат» журналининг редактори З. ИСРОИЛОВА, Марғилондаги «Атлас» фирмасининг тўқувчиси А. А. УМАРОВ, «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг бошлиғи В. Г. ДУХАНИН, Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг директори А. ОТАМУРОТОВ, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти С. Ҳ. СИРОЖИДДИНОВ, «Ўзбекшахтострой» трестининг бошқарувчиси Л. Я. ТЕРМАН, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри В. УСМОНОВ, Учқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари А. ҲАСАНОВ ҳам сўзга чиқдилар.

Улар КПСС XXV съезди қарорларини якдиллик билан қизғин маъқулладилар, партия анжуманининг ҳамма ҳужжатларида партиямизнинг ленинча йўли, халқнинг энг эзгу манфаатлари мужассамлашганлигини таъкидладилар. Нотиқлар партия ташкилотлари ва комитетларининг фаолиятини янги вазифалар нуқтаи-назаридан анализ қилиб, съезд режаларини амалга ошириш йўлларини белгиладилар. Съезд қарорлари туфайли шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчиларида юзага келган сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати, умумхалқ социалистик мусобақасининг янада кенг қулоч ёйганлиги ана шу улуғвор планларнинг ҳаммаси шараф билан бажарилишига бўлган қатъий ишончни кучайтиради.

Йиғилиш қатнашчилари резолюция қабул қилиб, КПСС XXV съезди қарорларини тўла-тўкис маъқулладилар. Ўзбекистон коммунистлари съезд қарорларини доимий ижро этиш учун дастур, деб қабул қиладилар. Йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллади.

Йиғилиш республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари жонажон партия XXV съездининг улуғвор режаларини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун, коммунизм иши учун янада зўр ғайрат ва собитқадамлик билан курашадилар, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетини ишонтирди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Камолов, Н. Маҳмудов, Э. Б. Нордман, С. У. Султонова, КПСС Марказий Комитетининг инструктори М. Л. Ишков қатнашдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди, деди Ш. Р. Рашидов, ҳамманинг эътиборини ўзига тортди партиямиз билан халқимиз ҳаётида, халқаро коммунистик ҳаракатда буюк, тарихий воқеа бўлди.

Бу съезд — делегатларнинг состави жиҳатидан ҳам, шунингдек чет эл партияларидан ҳозир бўлган вакилларнинг кўплиги жиҳатидан ҳам совет коммунистларининг энг мўътабар анжумани бўлди. КПСС ҳамма отрядларининг вакиллари, қардош партияларнинг намояндалари дунёқарашларнинг тўла бирлигини, мақсадларнинг бирлигини, хоҳиш-ирода бирлигини, қардошларча бирдамлик ва ўртоқларча ҳамжиҳатликни, съезд қоидалари ва хулосаларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларини намойиш қилганликларини қувонч билан таъкидлаймиз. Съездда ишчилар синфининг тарихий вазифасига социалистик интернационализмнинг ҳаётбахш кучига ишонч билан суғорилган ленинизм руҳи тантана қилди.

КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюросининг фаолияти съездда ялписига қизғин маъқулланди ва юксак баҳоланди. Партия сафларининг бирлиги ва жипслиги, партияда чинакам аҳиллик билан ишлаш, ижодий интилиш руҳи ҳукмронлик қилаётганлиги Марказий Комитетнинг катта ғалабаси эканлиги айтилди. Буни биз съезднинг олий даражадаги илҳомбахш якуни деб биламиз.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ғоят катта меҳнатини, унинг мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига, халқаро вазиятни соғломлаштириш ишига қўшган бебаҳо ҳиссасини алоҳида ифтихор билан қайд этдилар.

Партиямиз ишида ленинча услуб кенг миқёсда қарор топганлиги ва бойитилганлиги, ички партия демократияси янада ривожлантирилганлиги Л. И. Брежневнинг номи билан боғланган. Кадрларимиз вазифаларни ҳал этишга аниқ мақсадни кўзлаб, илмий ва амалий ёндашиш санъатини Леонид Ильичдан ўрганмоқдалар. Унинг оламларга сезгирлиги ва меҳрибонлиги, унинг меҳнат аҳли фаровонлиги тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги совет халқи учун бениҳоя қадрлидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан съездда қилган Ҳисобот доклади делегатларда, чет эллик меҳмонларда, бутун совет халқида жуда катта, унутилмас таассурот қолдирди. Бутун дунё аҳли бу докладни зўр мароқ ва завқ-шавқ билан тинглади ва ўқиди. Унинг ҳар бир сатрида — ленинча йўл барқарорлигининг, социализм имкониятлари ўсиб бораётганлигининг, социалистик турмуш тарзи буюк гуманизмининг тасдиғини, ер юзида адолатли ва мустаҳкам тинчлик бўлиши тўғрисидаги ғамхўрликни кўриб турибмиз.

Доклад барча коммунистларнинг, ҳар бир совет кишисининг қўлдан қўймай ўқиб юрадиган ҳужжати бўлиб қолди. Улар бу докладни революцион таъсирчанлик, равшан вазифалар ва мақсадлар, порлоқ умидворлик ва ижодий илҳомбахшлик ифодаси бўлган ҳужжат сифатида чуқур ўрганмоқдалар.

Съезд КПСС Марказий Комитетининг Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари юзасидан якдиллик билан резолюция қабул қилиб, КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўли ва амалий фаолиятини тўла-тўкис маъқуллади. XXV съезд ҳамма партия ташкилотларига ўз ишларида ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан Ҳисобот докладида баён этилган қоидалар ва вазифаларга амал қилишни таклиф этди.

Съездда СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Алексей Николаевич Косигин қилган «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисидаги докладда партиянинг янги, ўнинчи беш йилликдаги иқтисодий стратегияси конкретлаштириб берилган. Совет кишилари партиянинг социал-иқтисодий сиёсатини якдиллик билан қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

КПСС XXV съезди коммунистларнинг, барча совет кишиларининг хоҳиш-иродасини ифодалаб, «Империализм ва реакция туткунларига озодлик!» деган баёнот қабул қилди.

Съезд партиянинг раҳбар органларини якдиллик билан сайлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев бир овоздан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланганлиги тўғрисидаги хабарни делегатлар гулдурос қарсаклар, қизғин олқишлар билан кутиб олдилар.

Съезд пировардида Леонид Ильич ёрқин, чуқур мазмунли нутқ сўзлади. Ленинчи партиямиз тарихида кўпгина ажойиб съездлар бўлган, деб таъкидлади у. Бу съездларнинг ҳар бири партия ва мамлакат ҳаётида муҳим босқич бўлиб қолган. XXV съезд улар орасида реализм ва ишчанлик, ўз кучларимизга комил ишонч, коммунизм қурилишидан иборат улуғ ишимизнинг, ер юзида мустаҳкам, адолатли тинчлик учун курашимизнинг янги ғалабаларига ишонч белгиси остида ўтган катта зафарлар съезди сифатида алоҳида, беқиёс ўрин олишига шубҳаланмаса ҳам бўлади.

Тўққизинчи беш йиллик якунлари партия бош йўлининг тўғрилигини, унинг ички ва ташқи сиёсати буюк ҳаётий кучини яққол тасдиқлади. Съездда эндиликда социализм жаҳондаги воқеаларнинг боришига, ер юзидаги миллион-миллион кишиларнинг ҳис-туйғулари ва фикр-ўйларига жуда катта таъсир ўтказаётганлигидан иборат шак-шубҳасиз факт ўзининг конкрет ифодасини топди. Бу таъсир тобора кучайиб, чуқурлашиб бормоқда. Халқаро ишчилар синфи, тараққийпарвар инсоният КПССни бошқа партиялар билан марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализмига чексиз садоқат риштлари билан боғланган коммунистик ҳаракатнинг авангарди деб билмоқдалар.

Социалистик мамлакатлар билан алоқа ва ҳамкорлик кенгайиб бораётганлиги алоҳида мамнуният туйғуларини уйғотмоқда. Ўнинчи беш йилликда социалистик мамлакатларнинг ҳамдўстлиги янги, янада юқори поғонага кўтарилади.

Ўтган давр мобайнида СССРнинг мустамлака қарамлигидан халос бўлган мамлакатлар билан алоқалари мустаҳкамланди ва янги мазмун билан бойиди. Мамлакатимиз капиталистик давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш ишида катта силжишга эришишга муваффақ бўлди.

Партиянинг халқаро майдондаги конструктив, конкрет ва бемалол амалга оширса бўладиган мақсадлари КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасининг узвий давоми ва ривожидир.

Бу сиёсатни биз янада зўр ғайрат билан давом эттириб, уруш ва агрессия кучларини жиловлашга, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга, халқларнинг озодлик, мустақиллик ва социал тараққиётга бўлган ҳуқуқларини таъминлашга ҳаракат қила беришимизни XXV съезд зўр қатъият билан яна бир карра таъкидлади. Коммунистик ва ишчи партияларнинг қардошларча бирдамлиги, марксизм-ленинизмнинг бош принципларидан бири бўлган пролетар интернационализми янада мустаҳкамланганлиги ҳам съезднинг муҳим якунидир.

(Давоми иккинчи бетда).

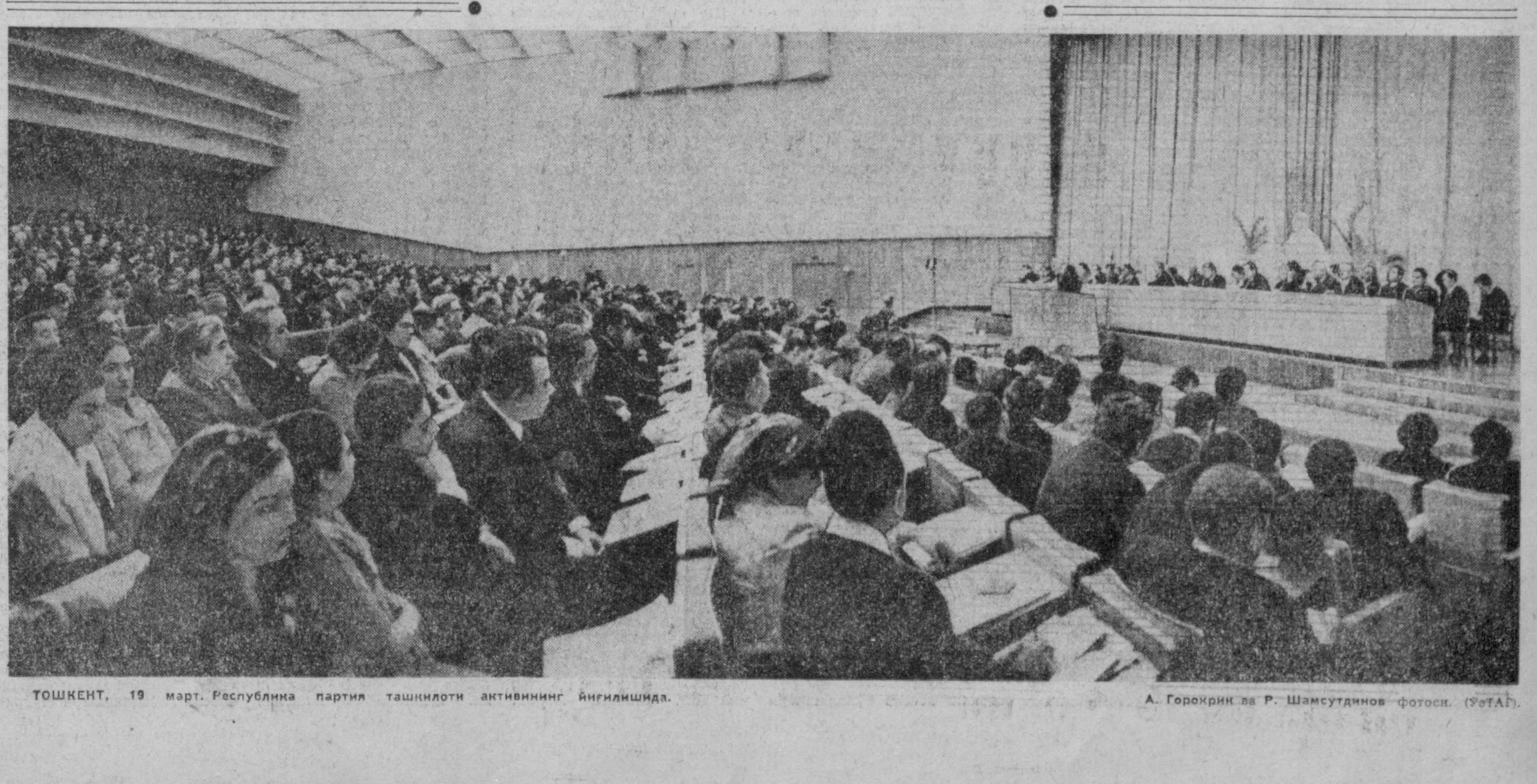

ТОШКЕНТ, 19 март. Республика партия ташкилоти активининг йиғилишида.

А. Горохрин ва Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ)

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Чилонзор район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС XXV съезди қарорлари асосида идеология ишларини янада такомиллаштириш юзасидан район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди.

Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. С. Содиқов доклади ва музокарада сўзга чиққан бошқа ўртоқларнинг нутқларида КПСС XXIV съездининг идеология ишларининг бутун системасини янада такомиллаштириш талабларини, КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг маркача-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги, Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисида»ги, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV Пленуми қарорларини бажара бориб, район партия ташкилоти маълум даражада иш қилганлиги таъкидлаб ўтилди.

Кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари коллективларнинг ғайрат-шижоатларини ишчилар ва интеллигенциянинг сиёсий онги ва меҳнат активлигини кучайтиришга, социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг съезддаги докладида илгари сурилган қоида ва хулосаларни, КПСС XXV съезди материалларини, 1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини пропаганда қилиш ва тушунтириш учун, КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун оқилона сафарбар этмоқдалар.

Шу билан бирга, пленумда бир қатор партия ташкилотларида идеология ишига комплекс ёндошилмаётгани таъкидлаб ўтилди.

Шунингдек пленумда Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг шу йил 15 мартда КПСС Марказий Комитетининг Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисидаги қарори асосида Чилонзор район партия комитети иши ҳақидаги қарорининг бажарилиши масаласи кўрилди ва Чилонзор район партия комитетининг тадбирлари тасдиқланди.

Район партия комитетининг пленуми ишида Ўзбекистон КП шаҳар комитети секретари В. В. Барабаш қатнашди.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қилади, XV чақириқ Тошкент шаҳар Советининг IV сессияси 1976 йил 25 мартда соат 15.00 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида (Ўзбекистон кўчаси, 9) очилади.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 14.00 дан рўйхатга олинади.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Докладчи саноат маҳсулотини, капитал маблағларни, давлатнинг халқ фаровонлигини ошириш тадбирларига сарфлаган маблағларини абсолют кўпайтириш жиҳатдан ўтган беш йиллик мамлакат тарихидаги энг яхши беш йиллик эканлигини айтиб, тўққизинчи беш йиллик якунларига батафсил тўхталиб ўтди, КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифалар тўғрисида гапирди.

КПСС XXV съезди ривожланган социализм шароитида партия иқтисодий сиёсатининг келгуси беш йилликдаги ҳамда анча олис истиқболдаги принципиал йўл-йўриқларини ривожлантирди ва конкретлаштириб берди. Тўққизинчи ва ўнинчи беш йиллик планлар ўзининг асосий йўналишлари жиҳатидан яхлит бир пландан иборат бўлиб, партия иқтисодий ва социал сиёсатининг узоқ муддатли режаларини ўз ичига олган.

Ўнинчи беш йилликда партия иқтисодий стратегиясининг асоси — мамлакатнинг иқтисодий қудратини муттасил оширишдан, ишлаб чиқариш фондларини кенгайтириш ва тубдан янгилашдан, социалистик экономиканинг пойдевори бўлган оғир саноатни муттасил ривожлантиришни таъминлашдан иборат. Мамлакат ишлаб чиқарувчи кучларини жойлаштиришни яхшилаш, ҳамма республикаларни жадал ривожлантириш кўзда тутилмоқда.

Янги беш йилликда капитал маблағ ҳажми салкам 630 миллиард сўмни ташкил қилади. Бу маблағлар биринчи навбатда ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга ишлатилади. Саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг 90 проценти ва қурилиш ҳажмини кўпайтиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланиши лозим.

Партия қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини сифат жиҳатидан янада ўзгартириш вазифасини ўртага қўйди. Шу тармоқда сарфланадиган капитал маблағ қарийб 172 миллиард сўмга етади. Хўжаликлараро кооперация ва аграр-саноат интеграцияси негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш давом эттирилади. Партия қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришни жуда муҳим умумдавлат, умумхалқ вазифаси деб билмоқда.

Съезд бошқариш, планлаштириш, хўжалик фаолияти соҳасида қисқа муддат ичида ҳал этилиши лозим бўлган проблемаларни жуда қатъий принципиаллик билан ўртага қўйди.

Ишлаб чиқаришни ўстириш ва ривожлантириш асосий социал вазифаларни ҳал қилиш учун янги имкониятлар яратади. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини 16 — 18 процент, колхозчиларнинг даромадларини 24 — 27 процент ошириш, ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўловлар ва имтиёзларни 28—30 процент кўпайтириш кўзда тутилмоқда. 545—550 миллион квадрат метр янги уй-жой қурилади. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш кўпайтирилади, савдо-сотиқ ва меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш яхшиланади.

Ҳамиша бўлганидек, ўнинчи беш йиллик режаларида ҳам социалистик жамиятимизнинг инсонпарварлиги яққол намоён бўлмоқда. Бу хислат аввало аҳолининг меҳнат шароитларини яхшилаш, сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш тўғрисидаги, унинг маълумоти ва маданий савиясини ошириш ҳақидаги янги ғамхўрликда кўриниб турибди.

Ўнинчи беш йиллик режалари меҳнаткашларни фидокорона ижодий меҳнат қилишга руҳлантирмоқда, уларга янги ғайрат бахш этмоқда, партия режаларини бажаришга бўлган азми қарорни кучайтирмоқда.

Съезд қабул қилган иқтисодий ва социал программа асосида, — деди сўнгра Ш. Р. Рашидов, республикамизнинг ҳам, ҳар бир область, шаҳар, районнинг, ҳар бир меҳнат коллективининг ҳам конкрет вазифалари белгилаб олинмоқда. Бизда ўз режаларимизни бажариш билангина кифояланмасдан, анча ошириб бажариш учун ҳам ҳамма шароитлар ва имкониятлар бор. Биз орттирилган жамики тажрибадан самарали фойдаланиб, янги юксак марралар сари боришимиз лозим.

Ўнинчи беш йилликда Ўзбекистонда саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришнинг катта истиқболлари очилмоқда. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми 35 — 39 процент кўпаяди. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ва аввало техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқларини янада комплекс ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Пахтачиликни ва мелиорация ишларини комплекс механизациялаш учун керакли машиналар, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш, халқ учун керакли моллар чиқариш кўпайтирилади.

Биз рангли, нодир, асл металлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни ва руда хом ашёсидан фойдаланишнинг комплекслилигини оширишни таъминлашимиз лозим. Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг қувватларини ошириш, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия комбинатида электр ёрдамида пўлат эритиш ва прокат корхонасининг биринчи навбатини ишга тушириш, Чирчиқ «Электрохимкомпром» бирлашмасида капролактам ишлаб чиқарадиган янги қувватларни, Самарқанд аммофос заводининг иккинчи навбатини, янги Қўқон химия заводини ва бошқа бир қанча корхоналарни ишга тушириш лозим. Тошкент трактор заводида «МТЗ-80-Х» тракторини ишлаб чиқаришни ташкил этишни жадаллаштиришга ва унинг пўлат қуйиш комплексини қуришга алоҳида эътибор берилиши керак. Андижон ва Нукус ип газлама комбинатлари, Гулистон ёғ комбинати қурилиши билан боғлиқ бўлган ҳамма масалалар оператив ҳал этилиши зарур.

Ўртага қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан беш йилликнинг биринчи йилидаги ишга боғлиқ бўлади. Ўтган икки ойнинг якунлари саноат меҳнаткашлари яхши суръат билан ишлаётганликларини кўрсатиб турибди. Бироқ, ўртоқлар, агар биз эришилган натижаларни муносиб баҳолаш билан бирга бутун диққат-эътиборни мавжуд камчиликларга ва резервларга қаратсак, тўғри иш қилган бўламиз. Биз ҳамиша ва ҳар соҳада ҳам кунгилдагидек ишладик дея олмаймиз. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўли сусткашлик билан амалга оширилди. Республикамиздаги ишлаб чиқариш қувватларининг бир қисми муддатида ишга туширилмади ёки ўзлаштирилмади. Айрим тармоқларда фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш танг аҳволда турибди. План, технология ва меҳнат интизомини бузиш ҳолларидан халос бўлишга ҳамон эришганимиз йўқ.

Биз бу камчиликларни тугатишимиз лозим. Қандайдир қўшимча кўрсатмалар берилишини кутмаслик, қийинчиликлар маблағни кўпайтириш ёрдамида бартараф этилишига умид қилмаслик керак. Ҳамма проблемаларни ички резервларни ишга солиш, коллективларнинг ташаббускорлигини ривожлантириш йўли билан ҳал этишга интилиш зарур. Меҳнат унумдорлигини ва фондларнинг самарадорлигини ҳар томонлама оширишга, меҳнат ресурсларидан, асбоб-ускуналардан фойдаланишни яхшилашга ва иқтисодий тежашни кучайтиришга алоҳида эътибор бериш керак.

Ўнинчи беш йиллик — том маънодаги сифат беш йиллигидир. Сифат проблемаси хўжалик фаолиятининг ҳамма жиҳатларини қамраб олади. Шу сабабли XXV съезд планлаштириш ва бошқаришнинг бутун механизми, моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг бутун системаси, инженерлар, конструкторларнинг куч-ғайратлари ва ишчиларнинг маҳорати маҳсулот сифатини оширишга қаратилиши кераклигини таъкидлади. Бизнинг вазифамиз москваликлар билан ленинградликлар «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати» шиори остида бошлаган ҳаракатни кенгайтиришдан, сифатни бошқаришнинг комплекс системасини қунт билан жорий қилишдан, ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида Сифат белгиси қўйилган маҳсулот улушини кўпайтиришдан иборат.

Марказий Комитет билан республика Министрлар Совети бултур кичик шаҳарларда, район марказлари ва ишчи посёлкаларида саноатни ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Қишлоқ жойларда корхоналар қуриш ишлаб чиқарувчи кучларни планли равишда, рационал ривожлантириш имконини беради. Бу қарорни қатъият билан бажариш лозим.

Қурувчиларнинг вазифалари бениҳоя катта. Бирон тармоқни — саноатни ҳам, қишлоқ хўжалиги, илм-фанни ҳам қурувчиларнинг иштирокисиз ривожлантириб бўлмайди. Шу боисдан ҳам биз уларга катта умид боғлаяпмиз, уларга ҳар томонлама ёрдам ва мадад бераяпмиз.

XXV съезднинг капитал қурилиш масалаларига доир йўл-йўриқларига амал қилиб, планлаштириш, лойиҳалаш ва қурилиш ишларини ташкил этишни яхшилаш, қурилишнинг давомийлигини қисқартириш ва таннархини камайтириш ҳисобига капитал маблағлари самарадорлигини муттасил оширишга, янги ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштиришга ҳаракат қилиш керак.

Съездда капитал маблағларни планлаштириш ва улардан фойдаланишга ёндошишнинг ўзини ўзгартириш вазифаси қўйилди. Энди планлаштирилган маҳсулотни кўпайтириш учунгина маблағ ажратиладиган бўлади. Материал ва молия ресурслари биринчи галда фан-техника тараққиётини жадаллаштирадиган объектлар қурилишига ҳамда ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга сарфланиши зарур.

Икки ойлик иш якунлари ҳамма асосий қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идоралари икки ойлик пудрат ишлари планини бажарганликларини кўрсатиб турибди. Шу билан бирга имконият ва резервлардан ҳали ҳам тўла-тўкис фойдаланилмаётир. Қуйи пудратчи ташкилотларнинг деярли ҳамма учдан бир қисми ишларнинг ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган икки ойлик планни уддалай олмади. Улар орасида Фарғонадаги 8-трест, «Алмаликсвинецстрой» тресги, Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-тресги, «Главташкентстрой»нинг тўртта трести ва шу сингари бошқа катта қурилиш ташкилотлари ҳам бор.

Область партия комитетлари, пудратчи ва заказчи министрликлар ҳамда идоралар ҳамма қурилишлардаги ишлар тармоқ графикларига аниқ мувофиқ равишда олиб борилиши, ишда узилишга ва штурмчиликка йўл қўйилмаслиги тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак. Айниқса йилдан-йилга орқада қолиб келаётган областларда уй-жой, маданий-маиший ва коммунал қурилишга кўпроқ эътибор берилиши лозим.

Янги техника ва илғор тажрибани, аввало, Николай Злобин методи асосидаги бригада пудратини жорий этиш капитал қурилишдаги планлар ва социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилишининг асосидир. Бу метод ҳамма қурилиш ва монтаж ташкилотларида жуда кенг миқёсда қўлланилиши керак.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари самарадорлигини ошириш, аҳолига кўрсатиладиган хизматни янада яхшилаш кўп жиҳатдан транспорт ва алоқанинг ишига боғлиқ. Министрликлар, идораларнинг раҳбарлари, область, шаҳар, район партия комитетлари, совет, касаба союз ташкилотлари ўзларининг бутун диққат-эътиборларини ва куч-ғайратларини транспорт ва алоқа корхоналарини ҳамда ташкилотларини янада ривожлантириш ва уларни техника билан қайта қуроллантиришга, ишга туширилаётган қувватларни муддатидан илгари ўзлаштиришга, ҳаракат составидан ва алоқа воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга қаратишлари зарур.

Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг ижодий тажрибасини кенгроқ оммалаштириш ва жорий этиш зарур. Бу — ҳар бир меҳнат коллективи ихтиёридаги катта резервдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети яқинда ўн ажойиб меҳнатчи — Мўйноқ балиқ консерва комбинатининг ишчиси Б. Асанова, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси А. С. Верзилина, авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси А. А. Девятова, «Ташсельмаш» заводининг токари Б. В. Ефремов, Самарқанддаги «Труд женщин» фабрикасининг попчиси С. Лукмонова, Тошкент электрон-техника заводининг созловчиси А. Н. Муҳамедов, Чирчиқ «Промтехмонтаж» бошқармасининг слесари М. М. Овсянников, Андижон «Электроаппарат» заводининг прессловчиси К. Тошматов, Марғилон «Атлас» фирмасининг тўқувчиси А. Умаров, Тошкент «Малика» трикотаж фирмасининг тўқувчиси Ш. У. Холмуҳамедовларнинг ташаббусини маъқуллади. Улар ўнинчи беш йилликда иккита беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олдилар. Уларнинг ватанпарварлик ташаббуси ғоят маъқулланди ва қизғин қўллаб-қувватланди. Илғорлар сафини кенгайтириш, ўнлаб ташаббуси минг-минглаб меҳнаткашларнинг ҳаракатига айланишига интилиш зарур.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида партия аграр сиёсатини изчиллик билан муттасил амалга ошириш ҳамон бутун ишимизнинг бош масаласи бўлиб қолмоқда. Бу сиёсатнинг асосий йўналишлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳисобот докладида аниқ-равшан таърифлаб берилган. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини сифат жиҳатидан ўзгартиришга катта маблағ ажратилмоқда.

Партиянинг хўжаликлараро кооперация ва аграр-саноат интеграцияси негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни ҳар тарафлама ривожлантириш йўли ғоят муҳим аҳамиятга эгадир.

Республикамиз аввалгидек мамлакатнинг асосий пахта базаси, пахта етиштиришни кўпайтириш эса — бизнинг Ватан олдидаги олий ватанпарварлик ва интернационал бурчимиз бўлиб қолмоқда.

Пахтакорлар тўққизинчи беш йилликни шараф билан якунладилар. Улар сув ғоят танқис бўлиб, об-ҳаво ноқулай келган шароитда чинакам жасорат кўрсатдилар — давлатга 24 миллион 500 минг тонна пахта топширдилар. Бу жасоратга КПСС XXV съездида юксак баҳо берилди. «Пахтакорларимиз... тўғрисида илиқ сўз айтмай бўлмайди», — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳисобот докладида. —Беш йилликнинг ҳар йили пахта... етиштиришда катта муваффақиятлар билан нишонланди».

Янги беш йилликда яна бир катта қадам қўйиш — республикада пахта етиштиришни камида 28 миллион тоннага етказиш, яъни 1971—1975 йиллардагига нисбатан 25 процент кўпайтириш лозим. Шу йилнинг ўзидаёқ биз мамлакатга камида беш миллион 300 минг тонна «оқ олтин», шу жумладан 270 минг тонна қимматбаҳо ингичка толали нав пахта беришимиз, камида уч миллион тонна пахтани машинада териб олишимиз, маҳсулот сифатини ошириб, таннархини камайтиришимиз лозим. Биз беш йиллик охирига бориб республикада пахта етиштириш, Ўзбекистон Компартияси XIX съездида белгилаб берилганидек олти миллион тоннага етказилади ва 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларида кўзда тутилганидан 200 минг тонна оширилади, деб XXV съездни ишонтирдик.

Тошкент областининг пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида контрактация планидаги 405 минг тонна ўрнига 450 минг тонна, Сурхондарё областининг пахтакорлари пландаги 450 минг тонна ўрнига 500 минг тонна пахта етиштиришга қарор бериб, қимматли ташаббус бошладилар. Амударё, Жалолқудуқ, Қоракўл, Пахтакор, Қарши, Учқўрғон, Пахтачи, Шўрчи, Оқолтин, Юқори Чирчиқ, Қува ва Қўшкўпир районларининг пахтакорлари ҳам оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шу областлар ва районларнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади, ҳамма пахтакорларга улардан ўрнак олишни, пахта етиштиришни кўпайтириш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишни, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида янги муваффақиятларга эришиб Ватанни қувонтиришни тавсия қилди. Қорақалпоғистон АССР ва республикадаги бошқа ҳамма областларнинг пахтакорлари ўзлари учун юксак марраларни белгилаб олмоқдалар.

Шу марраларга эришиш учун ҳозирнинг ўзиданоқ, кўкламнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ пировард натижалар тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ҳосил учун кун сайин кураш олиб бориш керак. Биринчи босқичда учта бош вазифани ҳал этиш:

биринчидан, чигитни тупроқнинг ўз намида ундириб олишга эришиш (бу эса ғўзаларнинг дуркун ўсишини, ҳосилнинг эрта пишиб етилишини таъминлаш имконини беради);

иккинчидан, ҳар гектар ерда ғўза тупларининг 130 минг чамаси миқдордаги юксак қалинлигига эришиш муҳимдир. Бизнинг назаримизда чигитни қўш қаторлаб экиш керакми ёки бир қаторлаб экиш керакми, деган масала устида кўп бахслашиб ўтиришнинг кераги йўқ. Чигитни мазкур хўжаликда меҳнат ва маблағни тежаб-тергаб сарфлаган ҳолда, ишларни механизациялаш даражасини оширган ҳолда мўл ҳосил етиштиришга ёрдам берадиган усулда экиш лозим;

учинчидан, сув камчиллиги оқибатларини камайтириш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукуматининг қарорида кўзда тутилган ҳамма тадбирларнинг тўла-тўкис ва ўз вақтида бажарилиши муҳимдир. Бу йил ҳам, айниқса Норин, Қорадарё, Чирчиқ ва Сирдарё ҳавзаларида сувнинг кам бўлиши тахмин қилинмоқда. Агар белгиланган тадбирлар амалга оширилмаса, катта майдонлардаги пахтазорлар қурғоқчилик азобини тортиши мумкин.

Бу йил биз ингичка толали пахта экиладиган майдонларни бутун чоралар билан кенгайтириш йўлида янги жиддий қадам қўйишимиз лозим. Ю. П. Хуторнойнинг юқори сифатли тола бераладиган «С-6035» ва «С-6037» янги навларидан яхшироқ фойдаланиш керак.

Ҳаммамиз пахтачиликка техника тараққиётини жорий этиш ва уни интенсивлашга, пахта ҳосилдорлигини муттасил оширишга, пахта етиштириш агротехникаси ва технологиясини такомиллаштиришга кўпроқ эътибор беришимиз зарур. Пахтачиликнинг юксак иқтисодий самарадорлиги айни шу йўл билангина таъминланиши лозим.

Алмашлаб экишни жорий қилиш деҳқончилик маданиятини янада оширишнинг, далалар ҳосилдорлигини кўпайтиришнинг энг муҳим шартларидан биридир. Шу беш йилликда республиканинг ҳамма хўжаликларида алмашлаб экишни тўла-тўкис ўзлаштириш учун колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш зарур.

Биз 462 минг гектар янги ер ўзлаштиришимиз, 500 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашимиз ва 300 минг гектар ерни яхшилаб текислашимиз керак. Бу жуда катта вазифа ўз вақтида ва сифатли бажарилиши учун ҳамма иш қилиниши зарур. Биз янги ўзлаштирилган ерлардан ҳар гектарининг ҳам, суғориладиган эски ерлардан ҳар гектарининг ҳам самарадорлигини кўтаришимиз керак. Афсуски, айрим жойларда ерга ҳали ҳам ношудлик билан муносабатда бўлинмоқда.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг вазифаси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг резервлари ва имкониятларини кўришдангина иборат бўлиб қолмай, шу резерв ва имкониятларни ишга солишдан ҳам иборатдир. Резервларнинг ҳаммасини иқтисодий жиҳатдан асослаш, планларга, топшириқларга, мажбуриятларга киритиш ҳамда ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг ҳамма формаларини ана шу планлар, топшириқлар, мажбуриятларни бажаришга бўйсундириш лозим.

Бизда жуда катта резервлар бор.

Аввало биз қуйидаги иккита катта резервдан фойдаланишимиз керак. Биринчидан, хўжаликлар ичидаги партов ерлар ҳисобига ҳар бир колхоз ва совхоздаги экинзорларни кенгайтириш, далаларни реконструкциялаш, улар орасидаги тут дарахтларини олиб ташлаш имкониятини доимо қидириб топиш, иккинчидан, гектар бошига шу пайтгача 25 центнердан кам ҳосил олиб келаётган хўжаликлар ҳосилдорлигини ошириш лозим.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари меҳнатчилари олдида катта вазифалар турибди. Янги беш йилликда дон етиштиришни кескин кўпайтириш — давлат аҳамиятига эга бўлган катта ишдир. Тошкент, Самарқанд ва Сурхондарё областларининг деҳқонлари бу вазифани яхши тушундилар. Улар лалмикор ва суғориладиган ерларда дон хўжалигини ҳар томонлама ривожлантиришни таъминлаш соҳасида қимматли ташаббус билан майдонга чиқдилар.

Бошқа областлар ҳам дон етиштириш юзасидан катта мажбуриятлар қабул қилишди. Бу йил биз шу муҳим маҳсулотни етиштиришни икки миллион икки юз минг тоннага, беш йиллик охирига борганда эса тўрт миллион тоннага етказиш мажбуриятини олдик. Бу — бемалол бажарса бўладиган вазифадир, биз уни албатта муваффақиятли ҳал этишимиз лозим.

Сабзавот, полиз маҳсулотлари, картошка, мева, узум ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кўпайтирилади. Аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлаш яхшиланади, мамлакатнинг саноат марказларига уларни етказиб бериш кўпаяди. Шу йилнинг ўзидаёқ биз 4 миллион тонна мева ва сабзавот етиштиришимиз керак.

Мева-сабзавотчиликни жадал ривожлантириш учун биз, биринчидан, ихтисослаштиришни янада кучайтиришимиз, аграр-саноат бирлашмаларини тузa беришимиз; иккинчидан, мева-сабзавотчиликни сабот билан механизация технологиясига ўтказишимиз; учинчидан, селекция-уруғчилик ишини кескин яхшилашимиз керак. Шундай қилмай туриб ҳосилдорликни анча юксалтиришга умид боғлаб бўлмайди. Теплица хўжалигини кенгроқ ривожлантириш, бутун йил бўйи янги маҳсулотнинг ҳамма зарур турларини етиштириш лозим. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг: «Бу ўринда майда иш йўқ — картошка пиёзнинг ўрнини, помидор шарбати эса ўсимлик ёғининг ўрнини босмайди; совет кишисининг дастурхонида ҳамма нарса муқим бўлиши лозим. Буни таъминлаш эса қишлоқ хўжалик ходимларининг бевосита бурчидир», — деган кўрсатмасини доимо эсда тутиш керак.

Ўнинчи беш йилликда биз чорвачиликни анча юксалтиришни таъминлашимиз лозим. Гарчи умуман республикада чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш кўпайган бўлса ҳам, аммо бу соҳадаги суръатлар етарли эмас, бир қанча районларда эса иш мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда. Бу гап аввало Ховос, Тахтакўпир, Жомбой, Ургут, Ғиждувон, Ғузор, Қизилтепа, Хазорасп, Косонсой районларидаги хўжаликларга тааллуқлидир. Бу районларнинг раҳбарлари чорвачиликни ривожлантиришнинг муҳим партиявий иш эканлигини ва Марказий Комитет XVI пленумининг қарорларини ҳамма бажаришга мажбур эканлигини ниҳоят тушуниб олишлари зарур.

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш соҳасида кўп иш қилинди. Шу билан бирга совхозлар бўлимларининг раҳбарлари, бригадирлари, чорвачилик фермаларининг мудирларини тайёрлаш савиясини кўтариш, механизаторларнинг малакасини ошириш зарур. Бу — ишнинг жуда муҳим участкаси бўлиб, ҳамма партия комитетлари унга зўр эътибор билан қарашлари лозим.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада юксалтириш вазифасини ҳал этишга халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари муносиб ҳисса қўшишлари керак. Колхоз ва совхозларга доимо оталиқ ёрдами бериб турилиши керак.

КПСС XXV съезди қишлоқ меҳнаткашлари олдига қўйган вазифаларни ҳал этишда партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик, сув хўжалиги органлари ва саноат корхоналарининг биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларни бажаришнинг ишончли гарови бўлади.

Республикада халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаш, бошқариш аппаратида ортиқча бўғинларни қисқартириш, унинг ишини такомиллаштириш борасида кўпгина иш қилинди. Бу актуал масалалар бундан буён ҳам партия ва совет органларининг диққат-марказида туриши лозим. Леонид Ильич Брежнев таъкидлаб ўтганидек, «Экономикага раҳбарликни яхшилаш тадбирларининг энг муҳим резерв деб қарашга ҳақлимиз, бу резервдан фойдаланиш ўнинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажаришга ёрдам беради».

Бошқариш ва планлаштиришнинг бутун механизмини жиддий равишда такомиллаштиришни таъминлаш зарур. Бу ишлар халқ хўжалигининг пировард натижаларига бўйсундирилиши лозим.

Фаннинг барча тармоқларини ривожлантиришда илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш ва координациялаш маркази сифатида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг роли бекиёс ўсмоқда. Шунга эришиш керакки, ҳар бир қимматли кашфиёт, олимларнинг ҳар бир таклифи дарҳол практикага жорий этилсин. Бу масалаларга министрликлар ва идораларнинг, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари чинакам партиявий, давлат нуқтаи назаридан ёндашишлари керак.

КПСС XXV съезди тузумимизнинг кучи омманинг онглилигида эканлигини, барча совет кишиларида коммунистик ғоявийликни, коммунизм қурувчига шайлликни, ирода ва маҳоратни тарбиялашни партия ишининг ҳамиша ўзининг вазифаси деб билишини алоҳида таъкидлаб ўтди. Идеология иши самарадорлигини оширишнинг янги вазифалари партия ташкилотлари олдига қўйилди. Бунда асосий нарса — бутун тарбия ишининг қўйилишига комплекс ёндашишни таъминлашдан, меҳнаткашлар турли группаларининг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиянинг мустаҳкам бирлигига эришишдан иборат.

Ҳозир барча партия ташкилотларининг вазифаси партия XXV съезди материалларини кенг пропаганда қилиш ва ўрганишдан иборат. Коммунистлар, раҳбар кадрлар бу материалларни айниқса чуқур ўрганишлари даркор. Ҳисобот докладидаги, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари тўғрисидаги докладдаги, ўртоқ Л. И. Брежневнинг якунловчи нутқидаги хулоса ва қоидалар — билимларнинг, муваффақиятга эришиш учун қандай ишлаш кераклиги тўғрисида конкрет кўрсатмаларнинг бебаҳо манбаидир.

Съезд ғояларини ҳар бир киши онгига етказиш — пропагандистлар, лекторлар, докладчиларнинггина бурчи эмас, балки шунингдек барча коммунистларнинг партия активистларининг ҳам шарафли бурчидир. «Бу ишни, — деб таъкидланади Ҳисобот докладида, — ҳамма билимларимизни, бутун ишонтириш маҳоратимизни, бутун қалбимиз кучини сарфлаб олиб боришимиз керак. Мана шуларнинг ҳаммаси съезд қарорларини оғишмай амалга оширишнинг шарт-шароитларидан бирИдир».

Съезд материаллари партия ва комсомол ўқуви системасида, иқтисодий таълим системасида, коммунистик меҳнат мактабларида, халқ университетларида, лекторийларда муфассал ўрганилиши керак. Съезд ғояларида, унинг программ йўл-йўриқларида улкан илҳомбахш куч мавжуд. Агар биз бу ғояларни ҳар бир кишининг ақли ва қалбига етказа олсак, бу куч актив ҳаётий позицияни, ижтимоий бурчга, коммунизм йўлида меҳнатга онгли муносабатда бўлишни тарбиялашда ёрдам беради.

Оммани сиёсий тарбиялашда муваффақият ўлчови — конкрет ишлардан иборат. Ҳар бир киши социалистик мусобақада, коммунистик меҳнат ҳаракатида актив қатнашиши муҳимдир. Муқобил планларни қабул қилиш, юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, юксак меҳнат унумдорлиги, беш йиллик шахсий планларини 2-3-4 йилда бажариш учун кураш ҳаракати ташаббускорларига минг-минглаб меҳнаткашлар қўшилмоқда. Мусобақа қатнашчилари ҳар бир станок ва машинадан, иш вақтининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланишларига эришиш, бутун куч-ғайратларини меҳнат самарадорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топишга, материал ва маблағларни тежашга қаратишларига эришиш лозим. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари омманинг ташаббуси билан туғилган ҳамма яхши нарсаларни олиб, ижодий таҳлил этишлари ва фойдали янгиликларни ўнинчи беш йиллик вазифаларини бажаришда қўлланишлари. Ишчи коллективларида бирорта ҳам қолоқ кишининг бўлмаслигига эришишлари зарур. Мусобақанинг асосий моҳияти ҳам ҳозир худди мана шундадир.

КПСС XXV съезди шахсни ахлоқий, ижтимоий бурчга онгли муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш соҳасида катта вазифаларни илгари сурди. Партия ташкилотлари ишни шу йўсинда олиб боришлари кераккн, токи муттасил ўсиб бораётган моддий фаровонлик кишиларнинг ғоявий-ахлоқий ва маданий савияси ошиши билан уйғунлашиб кетсин. Акс ҳолда мешчанлик, майда буржуа психологияси кўринишлари юз бериши мумкин. Биз халқ мулкини талон-торож қилиш, порахўрлик, текинхўрлик, ичкиликбозлик, безорилик, хусусий мулкчилик психологияси, чайқовчилик, кишиларга лоқайд қараш сингари жамиятга зид бўлган ҳодисаларга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда меҳнат коллективлари ролини муттасил ошириш лозим. Ҳар бир меҳнаткаш ҳақида ғамхўрлик қилиш, унинг эҳтиёжларига эътибор билан қараш, ўзаро ёрдам ва талабчанлик — турмуш тарзимизнинг ажралмас белгилари бўлиб, буларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш лозим. Жамоатчилик фикри меҳнат интизомини бузиш, кўзбўямачилик, хўжасизлик ва лапашанглик фактларига қарши қатъий курашга йўналтирилиши лозим.

Партия, ҳаёт биздан халқ маорифи ва профессионал тайёргарлик системасини такомиллаштиришни давом эттиришни қатъий талаб қилмоқда. Бу ишда олий ўқув юртларида, техникумларда ҳам, шунингдек, мактабларда ҳам фан-техника революциясининг шарт-шароитларини ҳисобга олиш керак бўлади. Ижодий меҳнатга лаёқатли, ўз билимини мустақил тўлдира оладиган ҳар томонлама камол топган кишиларни тайёрлаш керак. Ҳунар-техника таълимини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Партия ташкилотлари кишиларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашга кўп куч сарфламоқдалар. Бу ишда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги ва Ғалабанинг 30 йиллиги байрам қилиниши, иттифоқдош республикалар, жумладан, Ўзбекистоннинг юбилейлари жуда катта роль ўйнади. Совет халқларининг интернационал қардошлиги, уларнинг жипслиги, ўз Ватанига садоқати шу ажойиб байрамларнинг асосий мазмуни бўлди. Бунда ғоявий-сиёсий ишда тўпланган тажрибани мустаҳкамлаш ва бойитиш, меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационал тарбиялашни янада ташаббускорлик билан ва кенг ўтказиш, совет халқларининг бузилмас дўстлиги ва қардошлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш энг муҳим вазифадир. Интернационал тарбияда рус тилини — СССР халқларининг миллатлараро алоқа қилиш тили, совет кишиларининг дўстлик ва қардошлик тилини ўрганиш ғоят муҳим аҳамиятга эгадир.

Ёшларни, барча меҳнаткашларни жисмоний тарбиялаш — партия, касаба союз ва комсомол фаолиятининг муҳим соҳаси ҳисобланади. Бу муҳим ишнинг аҳволи партия талабларига жавоб бериши, янги кишини тарбиялашга, ёшларнинг ҳарбий ватанпарварлик тайёргарлигига ёрдам бериши, физкультура ва спортнинг оммавийлигини, уларнинг соғломлаштириш функциясини ривожлантиришга кўмаклашишига эришиш зарур.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда адабиёт ва санъат арбоблари, маданий-оқартув муассасалари зиммасига катта вазифалар тушади. Адабиёт ва санъат арбоблари қаҳрамонона давримизга муносиб талантли асарлар яратишларига, инсоннинг энг яхши фазилатларини қўллаб-қувватлашларига эришиш лозим. Улар меҳнат коллективлари билан алоқаларни мустаҳкамлашлари, партия ғояларини янада актив пропаганда қилишлари керак.

Бу беш йиллик шаҳар аҳолисининг ҳам, қишлоқ аҳолисининг ҳам турмуш маданиятида туб ўзгаришлар беш йиллиги бўлиб қолишига эришиш зарур. Ўзларингизга маълумки, ўтган йили Тошкентда шу масалага бағишлаб Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси ўтказилди. Конференциянинг якунлари бўйича биз катта тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни амалга оширмоқдамиз. Турмуш маданиятини ошириш проблемаларини координациялаш ва оператив ҳал этиш учун Марказий Комитет, область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида кенгашлар тузилди. Худди шундай кенгашлар меҳнаткашлар коллективларида ҳам ташкил этилди. Улар аъло даражада ишлашлари лозим.

Съезд қўйган вазифалар асосида оммавий ахборот воситаларига, лекция ва сиёсий-оммавий ишларига раҳбарликни кучайтириш керак бўлади. Улар давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатини, ҳозирги ва истиқболдаги вазифаларни ишонарли тарзда тушунтириб беришлари, меҳнаткашларни партия ва ҳукуматнинг қарорларидан мунтазам равишда хабардор қилиб туришлари, кишиларни халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этишлари керак.

Биз синфларга бўлинган дунёда, бизнинг ғояларимизга қарши империализм мадҳоҳлари ва уларнинг шериклари бўлган маочилар қаттиқ кураш олиб бораётган кескин идеология кураши шароитларида яшаб турибмиз. Улар қудратли техника ва макрли усуллардан фойдаланиб, идеологик диверсиялар қилмоқдалар, антисоветизмни ва антикоммунизмни авж олдирмоқдалар. Душманларнинг ана шундай ҳуружларига ўз вақтида ва қатъиян зарба бериш, оммага социалистик дунё ҳақида, мамлакатимизда коммунизм қурилиши тўғрисида, совет турмуш тарзи ҳақида ҳақиқатни етказиб бериш бизнинг бурчимиздир.

Партия ташкилотлари идеология иши ижтимоий жараёнларни, жонли амалиётни чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этиш асосида олиб борилишига, бу ишда ғоявий таъсир кўрсатишнинг энг самарали формаларидан кенг фойдаланилишига эришишлари лозим.

КПСС XXV съездида партияни янада ривожлантириш масалалари, унинг сафларида ташкилий бирликни мустаҳкамлаш, иш форма ва методларини такомиллаштириш масалалари биринчи марта ана шундай кенг миқёсда, чуқур ва ижодий кўриб чиқилди. Партия қурилишининг назарияси ва практикаси янги қоидалар ва хулосалар билан бойиди. Бугунги кунда буларсиз коммунистларнинг

(Охири учинчи бетда).

РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1 ва 2-бетларда)

ғоявий-сиёсий арсеналини тасаввур қилиш мумкин эмас.

Съезд партия сафлари анчагина ўсганлигини, кейинги йилларда унинг сифат состави яхшиланганлигини таъкидлади. Съезд ривожланган социализм шароитида, КПСС бутун халқ партияси бўлиб қолган бир вақтда партия ўзининг синфий характерини сира йўқотмаслигини, ўз табиатига кўра ишчилар синфининг партияси бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаверишини қайд қилди.

Бу йўл бизда — республика партия ташкилотида ҳам қатъий амалга оширилмоқда. Сўнгги беш йилда партияга қабул қилинган 90 минг кишининг 65 мингтаси ишчилар ва колхозчилардир.

Вазифа — партия сафларининг ўсишини таъминловчи таъсирни бундан буён ҳам кучайтиришдан, партияга ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлиларининг энг муносиб вакилларини якка тартибда танлашдан иборат ленинча принципларга қатъий риоя қилишдан иборат.

Партия раҳбарлигининг даражаси партиямизнинг асосини ташкил этувчи бошланғич партия ташкилотларининг, шунингдек, ишлаб чиқариш бошида турган партия группаларининг нечоғли жанговар ва ташаббускорлик кўрсатиб ишлашларига бевосита боғлиқдир. Барча партия ташкилотларини бундан буён ҳам ғоят қатъият билан мустаҳкамлаш, уларнинг ролини ошириш, ишда конкрет ёрдам бериш ва қўллаб-қувватлаб, сиёсий-хўжалик вазифаларини ҳал этишда уларга кўпроқ таяниш лозим.

Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари иши ҳақида жуда самимий гапларни айтди. Жойларда партия сиёсатини ўтказиш учун асосий жавобгарлик уларнинг зиммасидадир, деб таъкидлади у. Бу жуда юксак баҳодир, ўртоқлар. Бу баҳо бизга янги куч-қувват бағишлайди, бизларни руҳлантиради, партиявий иш услуб ва методларини ҳар томонлама такомиллаштиришга илҳомлантиради.

Ленинча иш услуби — партиявий раҳбарликнинг муваффақият қозониши учун муҳим шартдир. Бу услуб конкретлиликни, оперативликни ва ишчанликни, абадий барҳаёт марксизм ленинизмни моҳирона амалда қўлланишини, ўзига ва бошқаларга нисбатан юксак талабчанликни кўзда тутади. Бу услуб хотиржамликка берилишга йўл қўймайди, бюрократизм ва расмиятчиликнинг ҳар қандай кўринишларига зиддир.

КПСС Марказий Комитетининг, унинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошлиқ Сиёсий бюросининг коллегиал фаолияти ҳаммамиз учун чинакам ленинча иш услубининг, ташаббускорлик ва донишмандлик, принципиаллик ва ишчанликнинг ёрқин намунаси бўлиб хизмат қилади.

Биз КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладида баён этилган қоида ва хулосаларга амал қилиб партиявий ишнинг форма ва методларини кунт билан такомиллаштиришимиз, бу ишнинг пухта, оператив ва энг кўп даражада самарали бўлишини таъминлашимиз зарур.

Партиямизнинг синалган қуроли — танқид ва ўз-ўзини танқид партия ички ҳаётининг ўзгармас ленинча принципи, камчиликларга қарши курашишнинг муҳим методи, кадрларни тўғри тарбиялаш воситасидир. Шунга эришиш кераккн, у ёки бу ташкилот, у ёки бу ходим фаолиятининг ҳамма томонлари объектив ва принципиал баҳолансин. Барча партия ташкилотларининг вазифаси — танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳамма даражада бундан буён ҳам ривожлантиришдан, масъулиятсизликка, ман-манликка, хотиржамликка ва бепарволикка қарши курашнинг бу таъсирчан воситасидан тўлик фойдаланишдан иборат.

Қабул қилинган қарорларнинг ижросини контроль қилиш ва текшириш ташкилотчилик ишнинг энг муҳим қисмидир. Ижрони контроль қилиш ва текширишнинг бутун системасини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш, бу ишга ғоят чуқур ва конкретлик билан ёндошиш, қабул қилинган қарорларнинг бажарилмай қолишига йўл қўймаслик керак.

Партиянинг кадрлар сиёсати қудратли восита бўлиб, партия шу восита орқали ижтимоий тараққиётнинг боришига таъсир ўтказади. Кадрлар билан ишлашда яхши натижалар ва катта муваффақиятларга эришаётганлигимизга қарамай, биз республикамизда ҳамма нарса ҳам силлиқ кетяпти, деб айтолмаймиз. Кадрлар танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда жиддий камчиликлар бўлди.

Ҳар бир коммунистга, айниқса раҳбарга нисбатан юксак талабчанлик — партия ташкилотлари кучи ва жанговарлигининг асосларидан биридир. Партия ва давлат интизомини бузаётган, ўзини нотўғри тутаётган кишиларга нисбатан қаттиқ талабчанлик кўрсатиш лозим. Ўз фаолиятига танқидий баҳо бера олмайдиган, оммадан ажралиб қолган, хушомадгўй ва лаганбардорларни кўпайтирадиган ва коммунистларнинг ишончидан маҳрум бўлиб қолган кишилар партиявий раҳбар бўлиши мумкин эмас.

Партия ташкилотлари кишиларнинг сиёсий, ишчанлик сифатларини ва шахсий хусусиятларини мунтазам ўрганиб боришлари, резервларни собитқадамлик билан тайёрлаб боришлари, кадрлар билан ишлашда КПСС XXV съезди кўрсатмаларига оғишмай амал қилишлари лозим.

Съездда Совет жамияти сиёсий системасини, айниқса Советлар фаолиятини ривожлантиришнинг актуал масалалари, социалистик умумхалқ давлати ва демократиясини янада такомиллаштириш, совет жамиятининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш, СССРнинг янги Конституцияси лойиҳаси устида иш олиб бориш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Советлар, халқ контроли органлари, касаба союзлари, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг ўзларига юклатилган вазифаларини ҳал этишдаги роли ва масъулиятини ҳар томонлама ошириш, уларнинг иши янада актив бўлиб қолишига, уларнинг ҳуқуқи ва масъулияти даражасига тўлиқ жавоб беришига эришиш керак.

Съезд қарорлари — янги зафарларга эришишнинг қудратли воситасидир, — дейди докладини тамомларкан Ш. Р. Рашидов — Бу қарорлар бизга ягона тўғри йўлни — ҳақиқат йўлини, эркинлик йўлини, халқ бахт-саодати йўлини кўрсатиб турибди. Съезд қарорларини бажариш партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг шон-шараф ишидир.

Москваликларнинг даъватига мувофиқ Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 106 йиллиги шарафига шу йил 17 апрель куни Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказилади. «Қизил шанбалик» ҳамма жойда ёрқин меҳнат байрамига айланиши, одамларни ўнинчи беш йилликнинг муваффақиятли бошланишини таъминлашга, партия топшириқларини сўзсиз рўёбга чиқариш учун сафарбар этиши учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилиши керак.

Съезд иш олиб борган кунларда вужудга келган самимий кайфиятни, меҳнат шижоатини мустаҳкамлаш ва сақлаб қолиш керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўзларининг бутун кучларини, билим ва ғайратларини партия XXV съездининг тарихий қарорларини, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашга сарфлайдилар, деб ишонч билдиради.

* * *

— КПСС XXV съезди, — деди Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** ўз нутқида, — совет мамлакатининг қаҳрамонона солномасига партиямиз Ленин идеалларига содиқлигининг ёрқин намойиши бўлиб ёзилади.

Эришилган муваффақиятларни коммунистлар, бутун халқимиз ҳақли равишда КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг зўр ташкилотчилик ва сиёсий фаолияти билан боғламоқдалар.

Тошкент область партия ташкилоти съезд қарорларини баланд руҳ билан кутиб олди. Съезд қарорлари биз учун коммунистик қурилишдаги янги зафарларга эришишнинг қудратли омили бўлиб қолди.

Беш йилликнинг биринчи йилида саноат соҳасидаги планни муддатидан 10 кун илгари бажариш белгиланди.

Пойтахт областининг қишлоқ меҳнатчилари пахта, дон, сабзавот ҳамда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг бошқа турларини етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш йўлидаги курашни давом эттирмоқдалар.

Область партия комитети саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги 1976 йилги планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш ҳамда тарбиявий, ташкилотчилик ва пропагандистик ишларни яхшилаш юзасидан атрофлича тадбирларни ишлаб чиқди. Съезд материалларини ўрганиш ва пропаганда қилиш кишиларнинг ғоявий эътиқодини, сиёсий онглилигини мустаҳкамлашга, уларнинг ижтимоий ва меҳнат активлигини оширишга, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани ривожлантиришга ёрдам беради.

Беш йилликни муваффақиятли бажариш учун курашда Самарқанд областининг меҳнаткашлари дастлабки муваффақиятли қадамларни қўйишди, — деди Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари **Б. Р. Раҳимов**. — Саноат пландан ташқари 10 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилди. Қурувчилар икки ойлик планни барвақт бажардилар. Қишлоқ меҳнатчилари ишни яхши суръат билан бошлаб юбордилар. Механизаторлар жамики экиш техникасини муваффақиятли ремонтдан чиқариб, шай қилиб қўйдилар.

Шу билан бирга ишларнинг аҳволини анализ қилганда областда ҳали кўпгина танг жойлар ва ҳал этилмаган проблемалар борлиги равшан бўлиб қолади. Партия XXV съездида ўнинчи беш йилликда саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришда ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга алоҳида эътибор бериш лозимлиги таъкидлаб ўтилди. Шу омил ҳисобига областда маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш мумкин. Кўпгина корхоналар — трикотаж ва пиллакашлик фабрикалари, Охунбобоев номли кўн заводи, «Красний двигатель» заводи ва бошқа корхоналар омилкорлик билан, нисбатан кўп маблағ сарфламай реконструкция қилиниши ва анча кўп юқори сифатли маҳсулот бериши мумкин. Бунинг учун тегишли ташкилотлар ишга жиддийроқ назар билан қарашлари зарур.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет номидан қилган Ҳисобот доклади ва съезд қабул қилган программ ҳужжатлар, — деб таъкидлади Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **И. А. Ҳамидов**, — революцион таълимотнинг ҳаётбахш руҳи билан суғорилган, Ленин назарий тафаккурининг сўнмас нури билан ёритилган ҳужжатлардир.

Андижондаги ҳамма ташкилотчилик ва сиёсий ишлар ҳозир партия XXV съезди материалларини ўрганиш ва пропаганда қилишга, партия ташкилотларининг жанговарлигини оширишга, кадрларни топширилган иш учун юксак масъулият руҳида тарбиялашга бўйсундирилган. Бунинг учун пропаганда, оммавий-сиёсий ишнинг жамики синалган форма ва воситаларидан кенг фойдаланилмоқда.

Шаҳар партия ташкилоти КПСС XXV съезди қарорлари асосида илғор тажрибани умумлаштириб ва оммалаштириб, социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш, унинг формаларини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш илғорларининг иш методларини кенг пропаганда қилиш, шу тариқа бугунги муваффақиятларни бутун-бутун коллективларнинг эртанги нормасига айлантириш соҳасидаги ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтирмоқда.

Чиноз районидаги Киров номли колхоз бригадири **Т. Охунова** минбарга чиқади. У Ўзбекистон пахтакорлари номидан совет кишиларининг бахт-саодати ва фаровонлиги тўғрисида тинимсиз қилинаётган ғамхўрлик учун жонажон Коммунистик партияга, унинг Марказий Комитетига, шахсан Марказий Комитетнинг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор этади. Марказий Комитетнинг Ҳисобот докладида пахтакорларнинг меҳнатига юксак баҳо берилганлиги бизнинг зиммамизга янада яхшироқ меҳнат қилиш, мамлакатга йил сайин тобора кўпроқ «оқ олтин» бериш мажбуриятини юклайди.

Т. Охунова раҳбарлик қилаётган бригада тўққизинчи беш йилликда пахта етиштириш соҳасида икки беш йиллик топшириқни бажарди. Бригада далаларидаги ҳосилдорлик олтмиш центнердан ошиб кетди. Пахтакорлар партия съезди қарорларига жавобан янги беш йилликда янада юқорироқ марраларни эгаллашни кўзламоқдалар.

Сурхондарё меҳнаткашлари бутун Ўзбекистон ва бутун мамлакат меҳнаткашлари каби КПСС Марказий Комитетининг сиёсатини, унинг ташқи сиёсий йўлини актив қўллаб-қувватлайдилар ва тўла-тўкис маъқуллайдилар, ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлаш соҳасидаги собитқадам, актив, чинакам баҳодирона ишлари учун Марказий Комитет Сиёсий бюросига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор этадилар, деди Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **А. К. Каримов**.

Областда бўлиб ўтаётган митинглар, йиғилишларда коммунистлар, меҳнаткашлар, ишчилар, колхозчилар, зиёлилар КПСС XXV съезди ишининг якунларини, унда мамлакат экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш юзасидан қабул қилинган улуғвор программани якдиллик билан маъқулламоқдалар, партия режаларини амалга оширишга аҳд қилганликларини билдирмоқдалар.

Область партия ташкилоти ўзининг бутун диққат-эътиборини КПСС XXV съезди материалларини кенг пропаганда қилиш ва тушунтиришга қаратмоқда. Йигирма мингга яқин пропагандист меҳнаткашлар ўртасида лекциялар, докладлар, суҳбатлар, сиёсий ахборотлар ўтказмоқда. Бир қанча районларда съезд материаллари юзасидан идеология ва партия ходимларининг илмий-амалий конференциялари ўтказилди.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг разметкачиси **Е. Ф. Грязева** партия съездининг делегати сифатида ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот доклади ўзида нақадар чуқур таассурот қолдирганлигини йиғилиш қатнашчиларига гапириб берди. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида қабул қилинган коммунистик қурилиш программаси ва Тинчлик программасини бажариш соҳасида партиямиз қилган буюк ишларнинг якунларини ленинча донишмандлик билан, атрофлича ва содда қилиб тушунтириб берди.

Ҳозир бирлашма меҳнатчилари КПСС XXV съезди материалларини кунт билан ўрганмоқдалар, ўз сафларини коммунистик партия теварагида янада маҳкамроқ жипслаштирмоқдалар, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топмоқдалар, социалистик мусобақани ва меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатини ташкил этишни такомиллаштирмоқдалар.

Партия билан халқ янги беш йилликни самарадорлик ва сифат беш йиллиги деб атамоқда, деди «Саодат» журналининг редактори **З. Исроилова**. Алабиёт ва санъат арбоблари маҳсулотининг сифат белгиси, унинг самарадорлиги ва қанчалик қимматга эгалигининг мезони яратилган асарларни халқ нақадар эътироф этаётганлигидир. Агар уларнинг асарларини халқ эътироф этаётган бўлса, демак ёзувчи, композитор, рассом ўзининг ижодий, гражданлик ва партиявий бурчини бажо этган бўлади.

Бугун ҳар бир санъаткорни ҳаммадан кўра кўпроқ нима тўлқинлантирмоқда? Уни қўлига қалам тутиб, осон бўлмаган, лекин олижаноб ижодий йўлдан боришга нималар мажбур қилмоқда? Ажойиб давримиз бизни ошиқтирмоқда.

Ўнинчи беш йилликда бизнинг олдимизда катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни бутун халқ ҳал этади. биз, адабиёт ва санъат аҳллари халқ орасида яшаб, ижод қиламиз. Ўзбекистон ижодий зиёлилари илгаригидек партиянинг содиқ ёрдамчиси бўладилар, умрбод ва сўнгги нафасгача коммунизм ишига садоқат билан хизмат қиладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съезднинг юксак минбарида туриб, мамлакат меҳнаткашларини ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва ишнинг сифатини ошириш учун, халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани янада авж олдириб юборишга чақирди, деди Марғилон «Атлас» фирмасининг тўқувчиси, XXV съезд делегати **А. А. Умаров**. Мен бугун шуни ифтихор билан айтаманки, партиянинг отанинг сўзини халқ қизғин қўллаб-қувватламоқда. Ўн ишчининг ташаббуси республикада кенг қанот ёзди, ана шу кишилар қаторида мен ҳам борлигим билан фахрланаман. Биз Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини беш йилликда иккита беш йиллик планни бажаришга чақирдик. Бу ташаббусни менинг қадрдон Марғилонимнинг ўзидагина икки юздан ортиқроқ ишчи қўллаб-қувватлади. Ишлаб чиқариш юзлаб новаторлари беш йилликни муддатидан бир ярим-икки йил олдин бажарамиз, деб сўз бермоқдалар. Бутун кечагидан, эртага бугундан кўра яхшироқ ишлаш — шиоримиз. Бизнинг куч-қудратимиз ҳам мана шунда.

Республика Фанлар академиясининг вице-президенти **С. Ҳ. Сирожиддинов** ўз нутқини КПСС XXV съезди қарорлари асосида Ўзбекистон илм-фан аҳллари олдида турган вазифаларга бағишлади. Партиянинг олимларга ҳамиша эътибор бераётганлиги ва меҳрибонлиги, деди у, самарали ижодий меҳнат қилиш учун зарур бўлган ҳамма нарсани таъминлаб берганлиги ўнинчи беш йилликда фан соҳасида эришиладиган муваффақиятларнинг гаровидир.

Республика олимлари тўққизинчи беш йилликда самарали меҳнат қилдилар. Ғўзанинг вилтга чидамли «Тошкент» навлари яратилди. Янги ва ишлаб турган кончилик корхоналари учун фойдали қазилма запасларини ўрганиш, технология жараёнларини бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини ишлаб чиқиш ҳамда табиий ва техника фанлари бўйича олимлар бажараётган бошқа кўпгина тадқиқотлар соҳасида катта иш қилинди.

Республика олимлари ўз тадқиқотларининг самарадорлигини ва сифатини янада ошириш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришга муносиб ҳисса қўшадилар.

Тармоқ корхоналарининг коллективлари, деди Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри **В. Усмонов**, партия XXV съездини оширилган социалистик мажбуриятларни бажариш билан кутиб олди.

Пахта етиштириш билан уни қайта ишлаш ҳажми ўртасидаги номутаносиблик тугатилмоқда, пахтани қайта ишлашнинг анча илғор технологияси жорий этилмоқда.

Республикада 26 та янги пахта заводи, 67 та тайёрлов пункти қурилди. Энди ҳар бир областнинг ўзида етиштирилган пахтани ўз жойида қайта ишлаш учун етарли қувватлар бор. Қуритиш-тозалаш цехларини техника билан қайта қуроллантириш соҳасида кўп иш қилинди.

Ўнинчи беш йилликда янги тайёрлов пунктларини, пахта тозалаш заводларини аввало янги ерлар ўзлаштирилаётган жойларда — Қарши, Жиззах даштларида ва Сурхон — Шеробод водийсида қуриш мўлжалланмоқда. Ингичка толали пахтани қайта ишлайдиган заводларга алоҳида эътибор берилади.

Йиғилишнинг бошқа иштирокчилари ҳам ўз нутқларида партия XXV съезди қарорларини маъқуллаб, унинг чизиб берган режаларини амалга оширишга шай турганликлари тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

„КПСС XXV СЪЕЗДИНИНГ ЯКУНЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА“ РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯСИ

Республика партия активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг «КПСС XXV съездининг якунлари ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, КПСС XXV съезди жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлганлигини зўр мамнуният билан таъкидлайди. Бу съезд Ленин партиясининг қаҳрамонона солномасига, бутун жаҳон коммунистик ҳаракати тарихига ёрқин саҳифа бўлиб киради.

Шонли Ленин партиясининг олий анжуманида 96 мамлакатдан келган коммунистик ва ишчи, миллий-демократик ва социалистик партияларнинг вакиллари иштирок этдилар. Бу анжуман дунё коммунистларининг, барча революцион кучларининг бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини, улар КПССнинг халқаро коммунистик ҳаракатдаги, пролетар интернационализмини мустаҳкамлаш учун, халқлар тинчлиги ва озодлиги учун, социал тараққиёт учун курашдаги принципиал марксча-ленинча йўлини маъқуллаётганликларини намойиш қилди.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон коммунистлари, меҳнаткашлари ҳам партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладини зўр ғайрат-шижоат ва мамнуният билан кутиб олдилар. Бу доклад — ижодий марксизм-ленинизмнинг улуғвор ҳужжатидир, илмий коммунизм назарияси ва практикасини ривожлантиришга қўшилган янги катта ҳиссадир. Унда халқаро вазият ва жаҳон революцион жараёни атрофлича анализ қилинди, партиянинг ўтган беш йилликдаги кўп қиррали фаолиятига якун ясалди, коммунистик қурилишнинг актуал проблемалари юзасидан муҳим назарий умумлашмалар ва хулосалар чиқарилди, келажакдаги иқтисодий ва социал-сиёсатнинг стратегик плани ва тактикаси ишлаб чиқилди.

Республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан йиғилиш КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ички ва ташқи сиёсатда партиямиз ленинча йўлини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга қўшаётган жуда катта ҳиссасини юксак баҳолайди. Содиқ ленинчи, коммунизм идеалларининг тантанаси учун синалган курашчи, тинчликнинг толмас жарчиси Леонид Ильич Брежневнинг номи инсониятнинг яхши келажаги учун курашда ер юзи коммунистларининг тараққийпарвар кучларнинг байроғи бўлиб қолди. Мамлакатимизда кейинги йилларда амалга оширилган барча улуғвор ўзгартишлар, жаҳон майдонидаги туб бурилишлар унинг номи билан боғланган.

XXV съезд халқаро майдонда КПСС Тинчлик программасининг узвий давоми ва ривожи бўлган янги вазифаларни ўртага қўйди. Тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш мақсадлари белгиланди. Съездда «Империализм ва реакция тутқинларига озодлик!» деган баёнот якдиллик билан қабул қилинди.

КПСС XXV съезди ривожланган социалистик жамият шароитида партия иқтисодий сиёсатининг келгуси беш йилликка ва анча олис истиқболга мўлжалланган принципиал йўл-йўриқларини конкретлаштирди ва ривожлантирди. «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» кўриб чиқилиб, тасдиқланди. Ижтимоий ишлаб чиқаришни узлуксиз ва пропорционал ривожлантириш ҳамда унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида иш сифатини ҳар томонлама яхшилаш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини муттасил юксалтиришнинг улуғвор ва реалистик программаси белгиланди.

Съезд марксизм-ленинизм ҳаётбахш ғояларининг кучини, партиямизнинг метиндек бирлигини, совет кишиларининг ўз авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагида маҳкам жипслашганлигини яққол намойиш қилди.

Республика партия ташкилоти активининг йиғилиши КПСС XXV съезди қарорларини тўла-тўкис маъқуллайди ҳамда уларни муттасил бажариш учун дастур деб қабул қилади. Йиғилиш Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитетининг, замонамизнинг атоқли сиёсий арбоби, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюронинг сиёсий йўли ва амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллайди.

Республика партия ташкилотлари ўз ишларида ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладида баён этилган қоидалар ва вазифаларга амал қилиб, ўзларининг бутун кучларини экономика ва маданиятни ривожлантиришга, партиявий раҳбарлик савиясини, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришга, омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни яхшилашга қаратишлари лозим.

Ҳозирги вақтда КПСС XXV съезди қарорларини батафсил тушунтириш ва кенг пропаганда қилиш, бу қарорларнинг амалга оширилиши учун сабот билан кураш олиб бориш партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Меҳнаткашларнинг съезд туфайли юзага келган меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини мустаҳкамлаш, 1976 йил ва бутун беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдириш зарур. Республика илғорлари ва новаторларининг ўнинчи беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш йўлидаги ташаббусини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш лозим.

Вазифа ҳар бир корхонада меҳнат унумдорлигини ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун, фан ва илғор тажриба ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, фондлардан, ички резервлардан тўла-тўкис ва рационал фойдаланиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, иқтисодий тежашни кучайтириш, давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун актив кураш олиб боришдан иборат. Халқ истеъмол қиладиган молларни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиниши керак.

Капитал маблағ самарадорлигини ошириш — партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларининг муҳим бурчидир. Объектларни қуриш муддатларини қисқартириш, лойиҳада белгиланган қувватларни тезроқ ўзлаштириш, меҳнатнинг индустриал методларини кенг жорий этиш, сифатни ошириш ва таннархни камайтириш, планлаштиришни ва қурилишни ташкил этишни такомиллаштириш зарур.

Қишлоқ хўжалигида ялпи пахта ҳосилини янада кўпайтириш бундан буён ҳам бош йўналиш деб ҳисоблансин. Шу асосий вазифани ҳал этиш билан бирга дон, гўшт, сут, сабзавот, мева ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтиришни таъминлаш лозим. Хўжаликлараро кооперация ва аграр саноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялашга алоҳида эътибор берилсин.

Партия, совет ва хўжалик органлари транспорт ва алоқани жадал ривожлантиришлари керак. Аҳолига савдо-сотиқ, коммунал-маиший ва медицина хизматини янада яхшилаш учун амалий чоралар кўрилсин.

Партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг куч-ғайратлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилидаёқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини 6 процент кўпайтиришни таъминлашга ва пландан ташқари 500 миллион сўмлик маҳсулот беришга, давлатга камида 5 миллион 300 минг тонна пахта топширишга, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг бошқа турларини етиштиришни анча кўпайтиришга қаратилсин.

Актив йиғилиши коммунистларни, барча меҳнаткашларни шу йил 17 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақида москваликлар ташаббусини қўллаб-қувватлашга чақиради. Бу шанбалик ёрқин меҳнат байрамига айланиши, КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини рўёбга чиқаришга кўмаклашиши лозим.

Янги вазифалар область, шаҳар ва район партия комитетларидан ўз фаолиятининг мазмуни, форма ва методларини бундан буён ҳам илмий асосда такомиллаштиришларини, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилашларини, уларнинг топширилган иш учун масъулиятини ҳар томонлама оширишларини, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантиришларини, қабул этилган қарорларнинг ижросини назорат қилиш ва текширишни яхшилашларини, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини оширишларини талаб қилади.

Одамларни ғоявий тарбиялаш масалалари, коммунизмнинг муносиб бунёдкори бўлган янги инсонни камол топтириш проблемалари партия комитетларининг диққат марказида туриши керак. Тарбиявий ишга комплекс ёндашишни, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва аҳлоқий тарбияни аҳолининг турли гуруҳлари хусусиятларини ҳисобга олиб, бир-бири билан маҳкам боғлаб олиб боришни таъминлаш муҳимдир. Меҳнаткашларни СССР халқлари дўстлиги, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш ишини бундан буён ҳам яхшилаш зарур, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси, социалистик миллатларнинг ривожланиши ва яқинлашиш қонуниятлари атрофлича очиб берилсин, Ватанимиз халқларининг ҳар бир республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришдаги умумий куч-ғайратларининг аҳамияти чуқур кўрсатиб берилсин. Пропаганда ва агитациянинг ҳамма воситаларидан фойдаланиб, меҳнаткашлар учун, социализм ва тинчлик иши учун ёт бўлган маоизмнинг ёлғон идеологиясини фош қилиш кучайтирилсин.

Партия комитетлари илмий-тадқиқот институтлари, ўқув юртлари, маданий-оқартув муассасаларидаги партия ташкилотларига раҳбарлик савиясини оширишлари зарур. Илмий тадқиқотларни фан-техника тараққиётининг ва фундаментал фанларни ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларига қаратиш, фан билан ишлаб чиқаришни ҳар томонлама бирлаштириш йўлини изчиллик билан ўтказишга ҳаракат қилинсин. Фан, адабиёт ва санъат ходимлари ўз меҳнати учун жамият олдида юксак масъулият руҳида тарбиялансин.

Партия ташкилотлари меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига, касаба союзларига, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарликни яхшилашлари, КПСС XXV съезди талаблари асосида уларнинг фаолиятини янада активлаштиришга эришишлари лозим.

Актив йиғилиши республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари жонажон партия XXV съездининг улуғвор режаларини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун, коммунизм иши учун янада зўр ғайрат ва қатъият билан курашаберадилар, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетини, унинг Сиёсий бюросини, шахсан партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтиради.

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

▲ Олим ва тарихнавис Абдураззоқ Самарқандий айтади:

1.—Оқил кишилар дўст билан душманy, душман билан дўстни алмаштириб юборишга майл қилмайдилар.

2.—Агар сен ярамас одамнинг сенга қилган ишига қарши иш кўрсанг, қасам ичиб айтаманки, сен ҳам ярамасликда у билан тенг бўлиб қоласан.

3.—Кишиларга яхшилик қилгил, унда уларнинг қалбларини ўзингга жалб қиласан, муҳаббат ва дўстликларини қозонасан.

4.—Уйга баъзан кириб қоладиган чиён мисоли бузуқ хаёлли кишилар ҳам ёмон ишни бошлайди.

▲ Заҳриддин Муҳаммад Бобир Мирзо айтади:

1. —Ҳамма нарса: хоҳ соф олтин, хоҳ кумуш ва хоҳ қўрғошин бўлсин, барибир ўз аслига қайтади.

2.—Зуғум билан айтилган сўз шу даражага етказадики, қадрликни вайрон қилиб юборади.

3.—Фақат ўз ҳузурини кўзлаб, хотин ва бола-чақасини паришон ҳолда қолдирган беҳамият киши ҳеч қачон хушбахтлик кўрмайди.

4.—Енгилтак одам аччиғи келганида тиғ билан қўлини кесади, сўнгра афсусланиб, қўлининг орқасини тиши билан чайнайди.

▲ Шоир Абдий айтади:

Кимулуғдир қилмагил густоҳлик
Барчага бўлгил жаҳонда хуш қилиқ.

▲ Шайх Саъдий айтади:

Бир фозил, олим одамнинг шогирди устодига айтади:

— Мени кўргани келган одамларнинг кўплигидан безор бўлдим. Улар билан сўзлашиб ўтириб вақтим бекорга ўтиб кетади, улардан қандай қилиб қутилиш чорасини излаб тополмай бошим гаранг бўлди.

Устоди шундай маслаҳат берди:

— Сени зиёрат қилгани келганларнинг камбағалларига пул қарз бер, бойларидан қарзга пул сўра, шундай қилсанг ҳаммасидан қутиласан. Қарз олганлар: «Борсам пулини қистайди», — деб, бойлар эса: «Албатта мендан пул сўрайди» — деб ҳеч бири ёнингга йўламайдилар. Шу йўл билан тинчиб қоласан.

Ҳикоят: — Бир подшоҳ чет мамлакатдан келган савдогарлардан бир қанча қимматли нарсалар сотиб олди. Кейин ўша савдогарларга олтин берди.

— Шу уч минг олтинга қимматбаҳо нарсалар келтиринг, — деди. Савдогарлар келаси гал келтиришга ваъда бериб ватанларига қайтиб кетдилар.

Орадан бир-икки ой ўтгандан кейин подшоҳ вазирини хилват жойга чақириб:

—Шаҳримизда қанча аҳмоқ, нодон кишилар бўлса, уларнинг рўйхатини тузиб менга бер, мен уларни тарбия қиламан, тарбиям соясида ақлли бўлсалар керак деб умид қиламан, — деди. Вазир аҳмоқларнинг номлари ёзилган рўйхатни тайёрлаб подшоҳга тақдим қилди. Подшоҳ рўйхатга кўз ташлаб ҳайратда қолди. Чунки рўйхат подшоҳнинг исми билан бошланганди.

— Рўйхатда биринчи этиб менинг исмимни ёзгансан, мен аҳмоқми? Исбот қил, бўлмаса жазо бераман, — деди подшоҳ.

Вазир ақлли ва жасоратли одам эди, подшоҳнинг ғазабидан қўрқмай айтди:

— Подшоҳим, чет мамлакатдан келган ўша савдогарларнинг бирисини ҳам танимайсиз, қайси шаҳарлан келганларини билмайсиз, исмларини сўрамадингиз. Шундай бўла туриб, яна қимматбаҳо мол келтириш учун уларнинг қўлларига уч минг олтин санаб бердингиз. Ақлли одам ўзи билмаган, танимаган номаълум одамларнинг ваъдаларига ишониб бирор нарса бермайдилар, хатто таниганларига бирор нарса бермоқчи бўлса, орада англашилмовчилик чиқмаслиги учун, улардан тилхат олиб, сўнгра берадилар. Ўзи танимаган, билмаган одамларга ишониш фақат аҳмоқлар ишидир. Сизнинг шу номаъқул ишларингизни кўргач, рўйхатга биринчи аҳмоқ этиб сизнинг исмингизни ёздим.

Подшоҳ сўради:

— Агар савдогарлар менга уч минг олтинимга қимматбаҳо нарсалар келтириб берсалар, унда нима дейсан?

— Ундами? Дарҳол сизнинг отингизни ўчириб, уларнинг отларини ёзаман — деди вазир.

— Нега?

— Чунки чет бир аҳмоқ подшоҳдан шунча пул олиб, еб кетмасдан қимматли нарсалар келтириб берсалар, ўзларининг аҳмоқликларини билдирадилар, —деб жавоб берди вазир.

Подшоҳ инсоф қилиб вазирининг сўзини тасдиқлаб сукут қилди, ўзининг аҳмоқларча қилган ишига пушаймон еди.

Ҳар иш айларда аввал эҳтиёт бирла
тафаккур қил,
Қўлингдан ўтса фурсат фойда бермасдир
пушаймонлик.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

●ИНСОН ВА КОИНОТ

«УЗУН СОЧЛИ» МЕҲМОН

Шу кунларда кўпгина астрономик обсерваторияларда Қуёш системасининг янги меҳмони, «Веста— 1975» деб ном олган янги комета зўр қизиқиш ва синчковлик билан кузатилмоқда. Ўтган йилнинг сентябрь ойида очилган бу комета жуда хира осмон объекти эди. У аста-секин ўз ёруғлигини орттириб, шу кунларда оддий кўзга бемалол кўринадиган даражага етди.

Хўш, комета ўзи нима?

Комета сўзи грекча «Комэтс» сўзидан олинган бўлиб, «серсоч» ёки «узун сочли» деган маънони билдиради. Кометалар осмон ёритгичлари орасида энг ажойибидир.

Даврий бўлмаган кометаларнинг очилиши кутилмаган ҳодиса бўлиб, кўпинча бундай шараф ҳаваскор астрономларга насиб қилади. XVIII асрдан бошлаб кашфиётчилик асосан, кучли телескоплар билан комета қидирувчи мутахассислар қўлига ўтди. Ҳозирги пайтда Қутб юлдузидан ҳатто эллик марта хира бўлган кометалар ҳам астрономлар эътиборидан четда қолмайди. Охирги икки минг йил ичида оддий кўзга кўринувчи беш юздан ортиқ ва беҳисоб кўп хира кометалар кашф этилди. Одатда янги кометага кашфиётчи номи берилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Астрономия институтининг кичик музейида оддий дурбин ва институт илмий ходими Стефан Михайлович Козик номига Тинч океани астрономия жамияти томонидан берилган медаль сақланади. С. М. Козик эллик йил ичида совет астрономлари томонидан очилган ўн тўрт кометанинг иккитасини шу дурбин билан 1936 ва 1939 йиллда кашф этган, медални 1939 йилги кашфиёти учун олган эди.

Кометаларнинг бир неча ўн метрдан то бир неча километр катталикка эга бўлган ядроси турли-туман газлар, ҳамда тош ва чанг заррачаларининг музлаган аралашмасидан иборатдир. Қуёшга яқинлашган комета ядросининг сиртқи қисми Қуёш нурлари таъсирида эриб, буғлана бошлайди ва ядро атрофида туманлик ҳосил бўлади. Бир вақтнинг ўзида таъсир этувчи Қуёшнинг тортилиш кучи, ёруғлик босими ва магнит майдони туфайли туманликдаги газ ва чанг зарралари ядродан узоқлаша бошлайди. Натижада кометанинг думи ҳосил бўлади. Кометанинг думи Қуёшга қарама-қарши йўналган бўлиб, баъзан узунлиги бир неча юз миллион километрни ташкил қилади. Комета Қуёшдан узоқлашган сари унинг ўта сийрак думи хиралаша боради ва юлдузлараро муҳитга сингиб, йўқ бўлиб кетади.

Кометалар массаси жуда кичик бўлиб, улардан энг каттасиники Ер массасидан тахминан ўн минг марта кичикдир. Шунинг учун агар баъзи кометалар Ер билан учрашганда ҳам, ҳеч қандай фалокат юз бермаслиги маълум. Бундай пайтда фақат кучли метеор ёмғири («учар юлдузлар») ҳодисаси кузатилиши мумкин. Масалан, 1908 йилда Сибирь ўрмонига тушиб, атрофдаги ўттиз километр радиусли ўрмонни вайрон қилган «Тунгус» болиди (улкан метеорит), эҳтимол, анча катта бўлган кометанинг ядросидир.

Кеплер айтгандек «осмондаги кометалар, худди океандаги балиқлар каби беҳисобдир». Биз фақат Қуёшга яқинлашиб ўтган кометаларнигина кузата оламиз, холос.

Шу кунларда кузатилаётган комета, охирги беш йил ичида кашф этилган кометалар ичида энг ёруғидир. Айниқса у ўз орбитасининг Қуёшга энг яқин (перигелий) нуқтасидан ўтгач яна ҳам равшанлашди. Кометани шу кунларда тонг пайтида, осмоннинг жанубий-шарқида оддий кўз билан кўриш мумкин. Ҳозир комета Қуёшдан узоқлашиб, хиралашмоқда.

Қуёшнинг бу «узун сочли» меҳмонини ҳозир Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли астрономия институти ва Улуғбек номидаги Китоб станцияси илмий ходимлари мунтазам кузатиб бормоқдалар.

Бу кузатишлар чексиз коинотнинг сирларини ўрганишда зарур илмий далил бўлади.

М. МЎМИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси астрономия институтининг илмий ходими.

Шанба оқшоми

Совет ҳикоялари немис тилида

Авторлик ҳуқуқлари бўйича Бутуниттифоқ агентлигининг Ўзбекистон бўлими турли чет мамлакатлардаги нашриётлар билан алоқа боғлаган. Яқинда бу ерга Германия Демократик Республикасидан бир бандероль келди. Унда чиройли муқоваланган, «Космонавтлар туни» деб номланган китоб бор эди. Берлин шаҳрида чоп этилган бу тўпламда 13 Совет республикаси ёзувчиларининг 20 ҳикояси немис тилида босилган экан.

Тўпламни Карлхайнц Каспер нашрга тайёрлаган. Ҳикояси чоп этилган муаллифлар орасида Александр Твардовский, Чингиз Айтматов, Василий Шукшин, Юрий Трифонов, Грант Матевосян, Фазлиддин Муҳаммадиев, Константин Лордкипанидзе ва бошқалар бор. Шу жумладан, бу тўпламда ўзбек ёзувчиси Ўткир Ҳошимовнинг «Муҳаббат» номли ҳикояси ҳам берилган.

Тўпловчи Карлхайнц Каспер китоб сўнгида келтирилган мақолада Совет адабиёти ҳақида, ҳикоялари чоп этилган муаллифлар ҳамда уларнинг ижоди ҳақида фикр юритган. Бундан ташқари, ана шу муаллифларнинг ҳаёти ва ижодига оид қисқача биографик маълумотлар ҳам илова қилинган.

ГУГУРТ

ИНТЕРМЕДИЯ

Уй кийимидаги киши кроссворд ечиб ўтирибди. Сигарета чекмоқчи бўлиб гугурт қидиради, чўнтакларини пайпаслайди, тополмайди. Ўрнидан туради, томоғини қириб, ошхонада овқат қилаётган хотинига юзланади.

Киши: — (Майин овоз билан) Онаси, гугурт қаерда?

Хотин: — (Қўполлик билан) Йўқ! Биттагина қопти, бермайман! Магазинга чиқишга вақтим йўқ!

Киши: — Бир тийинлик гугуртга ўн сўмлик ғалвами?

Хотин: — Бунақа чекишда гугурт чидайдими?

Киши:— Доим уйда шунақа машмаша.

Хотин: — Қанақа «машмаша»?

Киши: — Доим шунақа тартибсизлик...

Хотин: —Ажаб бўпти! Папирос чеккан одам гугуртни ўзи сотиб олади.

Киши: — Нима, гугурт олиш қийин бўптими? (Қизишиб) Мана, ҳозир магазинга чиқаман-да, бирданига юз коробка гугурт сотиб оламан.

Хотин: — Бу гапни минг марта гапиргансиз.

Киши: — Опкелолмайманми?

Хотин: —Ишонмайман!

Киши: — Мана, ҳозир исбот қиламан. (Киши уйдан чиқиб кетади. Магазин. Киши сотувчига мурожаат қилади).

Киши: — (Пул узатиб) Менга юз коробка гугурт беринг.

Сотувчи: — (Ажабланиб). Марҳамат. (Сотувчи гугуртларни санаб бераётганда бир аёл унга яқинлашиб, қараб туради. Гугуртларни чўнтакларига жойлаётган кишига ажабланиб қарайди, кейин сўрайди).

Аёл: — Ука, шунча гугуртни нима қиласиз?

Киши: — (Пешанасини тириштириб). Шундай... Хўжаликка яраб қолади.

Аёл: — Ҳимм... Тушунарли.

(Иккинчи аёл уларга яқинлашади, чиқиб кетаётган кишини кўрсатиб сўрайди).

Аёл: — Шунча гугуртни нима қилар экан?

(1-аёл елкасини қисади).

1-Аёл. (Сотувчига яқинлашиб). Менга уч юз грамм ёғ, ярим кило колбаса, эллик коробка гугурт беринг.

2-Аёл: — Қаҳва борми? Йўқ? Унда менга етмиш коробка гугурт беринг.

(Навбат пайдо бўлади).

Сотувчи— Ўртоқ харидорлар, эслатиб қўяй: фақат ўн коробка гугурт қолди.

Эркак харидор: — Атиги-я?

Сотувчи:—Бор! Жуда кўп. Фақат омборда улар.

Харидор: Олиб чиқинг. Кутамиз. Уйимиз ёнаётгани йўқ.

(Навбат кутаётганлар сони кўпая боради, сотувчи картон яшчикда гугурт кўтариб чиқади).

Биринчи харидор:— Бир кишига эллик коробкадан ортиқ берилмасин!

Иккинчи харидор: — Нега бермас экан? Бунақа қонунни ким чиқазган?

Учинчи харидор: — Ўртоқлар, тинчланинг, гугурт ҳаммага етади.

Биринчи харидор: Ишга шошилиб турган эдим, мени қўйворинглар.

(Интермедия бошидаги киши гугуртларни столга тахлаб папирос чекиб ўтирибди, шу пайт, хотини кўринади).

Хотин: (Қўлида сумка). Туз тугаб қопти, югуриб чиқиб олиб келай. (Чиқиб кетади, бироздан кейин қайтиб келади).

Хотин: — (Ҳовлиқиб, сумкадан гугурт олади). Магазинга чиқсам, тумонат одам. Нима гап десам, «Гугурт», «Гугурт» дейишади. Навбатга туриб, аранг уч юзта гугурт олдим. Бир гап борга ўхшайди. Чиқиб, беш-олти юз коробка олиб келсангизчи!

Киши: (Қаҳ-қаҳ уриб кулиб юборди). — Вой, одамлар, одамлар... Ҳозир чиқиб, ўн кило туз олсам, бир зумда навбат бўлиши мумкин. Наҳотки, шу қадар ваҳимачи бўлсак? Уят! Уят!

Е. КРУКОВЕЦ.

ҲУЛКАР таржимаси.

ЎЙИНЧОҒИМ — ОВУНЧОҒИМ.

●Ҳар тўғрида

Энг катта телевизор

Париждаги конгресслар Саройига юз квадрат метрли майдонга жуда катта телеэкран ўрнатилди. Тўрт минг ўринли конгресслар Саройи залида ўтказиладиган халқаро медицина коллоквиумларининг қатнашчилари бу телеэкран ёрдамида Париждаги ҳар қандай клиникада қилинаётган хирургик операцияларнинг боришини кузатишлари мумкин.

Йўлбарсларни қутқаринг

Малайзиянинг ҳайвонот оламини муҳофаза қилиш фонди раиси Тун Тан йўлбарслар ва қоплонларни ов қилишни тақиқлашга даъват этди. Агар 1920 йили жаҳонда 100 мингта йўлбарс ҳаёт бўлса, 1972 йилга келиб уларнинг сони бор-йўғи 10 мингтани ташкил этди.

Ҳайвонларни муҳофаза қилиш бўйича бутун жаҳон фондининг хабар беришича, агар йўлбарсларни қутқариш бўйича чора-тадбирлар белгиланмаса улар бир қатор Осиё мамлакатларида бутунлай йўқ бўлиб кетади. Бали оролларида йўлбарслар йўқ бўлиб кетди, Явада эса бор-йўғи 50 та йўлбарс қолди.

●Техника янгиликлари

ПАЙВАНДЛАШ ЎРНИГА

Агар йўлда бораётганингизда автомобиль ёки трактор радиатори тешилиб, суюқлик оқа бошласа, дарҳол юришни тўхтатиб, уни зудлик билан ремонт қилишга тўғри келади. Чехословакиялик мутахассислар яратган «сполпиксин» деб аталувчи препарат йўлда ана шундай ноқулай аҳволда қолган техника ишқибозларига ғоят қўл келади.

Сафарга жўнаш олдидан дағал порошокка ўхшаш бу препаратдан бир пачкасини олган киши ҳеч қачон ютқизмайди. Транспорт воситалари радиаторлари суюқлик ўтказадиган бўлганда дарҳол «сполпиксин» қориштирилиб, ҳосил бўлган елимни радиаторга қуйилса, унинг ёриқлари мустаҳкам бирикиб қолади. Орадан беш минут ўтгач, йўлни давом эттирса бўлади.

ЗАНГЛАМАС МЕТАЛЛ

Варшавадаги аниқ механика илмий-тадқиқот институтининг ходими Н. Заводский бунинг йўлини топди. Унинг фикрича, ҳавонинг иссиқлик ҳарорати конденсацион системадаги буғдан сезиларли даражада юқори бўлса, металл яхши сақланар экан. Институт ходими ўз фикрининг исботи учун омборхоналарда бир йил, ҳатто ундан кўпроқ туриб қолган металдан тайёрланган деталларни намойиш этди. Чиндан ҳам бу деталлар мутлақо зангламаган эди.

УНИВЕРСАЛ ПРОЕКТОР

Бир қарашда у оддий кинопроекторга ўхшайди. Лекин озгина ўзгартиш ундан 16 ва 35 миллиметрли стандарт плёнкали кинофильмларни намойиш этишга имкон беради. Проекторни бир ҳолатдан иккинчи ҳолатга келтириш учун атиги бир неча минут вақт кетади, холос. Бунинг учун пленка ўраладиган ғилдиракдаги 16 ёки 35 рақам ёзилган кнопка тугмачасини босиш кифоя.

Япониянинг «Тосиба» фирмаси ишлаб чиқарган «ТП—102» типидаги кинопроектордан 16 ва 35 миллиметрли пленкада суратга туширилган оқ-қора ва рангли фильмларни унча катта бўлмаган кинотеатрларда, иккита ҳар хил аппарат ишлатиш имкони бўлмаган бошқа ерларда фойдаланиш мумкин.

●Табиат мўъжизалари

Тўр ичида... пишган балиқ

Якутия тайгасининг Вилюйск шаҳарчаси яқинида Кахинайдаах номли кўл бор. Шу ҳақда якутияли чоллар ажойиб ҳикоялар айтиб беришади. Кунлардан бир куни оқсоқ чол кичик кўлга балиқ овлагани келади. У кўлга тўрни ташлаши билан сув қайнаб кетади ва кўлдан олов алангаси чиқабошлайди. Балиқчи тўрни тортиб кўрса, воажабо, унинг ичидаги балиқлар пишган бўлиб, ейишга тайёр!.. Бу воқеадан чол жуда ҳайрон қолади. У бу ҳақда бошқаларга айтганда унинг сўзларига ҳеч ким ишонмади. Кейинчалик эса бу афсона ҳақиқий фактлар билан тасдиқланди.

Тайгада ишловчи геологлар кўлнинг катта ер ости ёнғини туфайли пайдо бўлганини аниқладилар. Бундан 2—3 минг йил бурун 50 метр чуқурликда тошкўмир қатламларидан ўт чиққан. Кўмир ёнабошлаган, натижада ернинг устки қатлами чўккан ва ҳосил бўлган чуқурликда ер усти ва ер ости сувлари йиғилиб, кўл ҳосил бўла бошлаган. Кўл тагидаги бўшлиқларда газ ва сув ҳосил бўлган. Ер ости ёнғини сув ва газ йиғилган бўшлиқларга етганда, катта портлашлар бўлиб туради. Бундай ёнғинлар вақти-вақти билан қайтарилиб туради.

Кемерово области. В. И. Ленин номли Кузнецк металлургия комбинати ишлаб чиқараётган эмаль идишларни харидорлар севиб харид қилишади.

СУРАТДА: «Еш уй бекасига» деб номланган рўзғор идишлари набори.

ТАСС фотохроникаси.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Беруний проспектидаги «Марказ—27» кварталида йил бошидан бери ўнга яқин маиший хизмат кўрсатиш объекти ишга тушди. Куни неча шу ерда хўжалик моллари билан савдо қиладиган магазин харидорларни қабул қилишга тахт қилиб қўйилди.

* * *

«Самарқанд» автостанциясида ҳар куни 200 дан ортиқ автобус областимизнинг турли бурчакларига йўл олмоқда. Бу йил ана шу ерда яна Тошкент—Усмат, Тошкент—Жилға маршрутлари бўйлаб янги автобуслар қатнай бошлади. Сирдарёга 24 та машина ўрнига 30 та экспресс автобус хизмат кўрсатмоқда. Буларнинг баъзи бирлари масофани янада яқин қилиш мақсадида янги маршрут бўйлаб Гагарин номли 5-совхоз билан айланиб ўтмоқда. «Самарқанд» автостанцияси ҳар суткада 17 мингга яқин йўловчи ҳожатини чиқармоқда.

●Об-ҳавони кузатувчилар

4400 МЕТР БАЛАНДЛИКДА

Олой тоғларида жойлашган Абрамов музлигида музшунослар 1966 йилдан бери Халқаро ўн йиллик программа асосида музлик сирларини ўрганиш ва ундан келаётган оқим миқдорини олдиндан айтиб бериш бўйича илмий кузатиш ишларини олиб боряптилар.

Абрамов музлиги ҳавзаси анча катта бўлиб, унинг майдони 60 квадрат километрга етиб қолган. Абрамов музлигида жойлашган экспериментал базада учта кузатиш станциялари мавжуд. Улардан энг асосийси музликнинг ўрта қисмида — 3840 метр баландликда жойлашган. Метеорологик кузатиш ишлари музликнинг энг юқори қисми ҳисобланган — фирн ҳавзасида, 4400 метр баландликда олиб борилади. Учинчи станция эса, музликдан анча пастда, Кўксув дарёси бошланган жойда, 3620 метр баландликда қурилган.

4400 метр баландликда жойлашган метеорологик станция кузатиш программаси ва яшаш шароитига қараганда анча мураккаб ва оғир ҳисобланади. Умуман олганда, баланд тоғларда жойлашган музликларда ишлаётган музшунос йигит-қизлардан қаҳрамонлик, жасурлик ва чидамлилик талаб этилади.

Абрамов музлигидаги 4400 метр баландликда жойлашган метеорологик станция Совет Иттифоқидаги энг юқори жойлашган кузатиш пункти ҳисобланади. Энг қизиғи шундаки, бундай баландликда метеорологик кузатиш ишларини жасур хотин-қизларимиз олиб борадилар.

Ҳар йили ёз ойларида Ўрта Осиё регионал илмий-текшириш гидрометеорологик институтининг гляциологик экспедициясининг катта инженери Зоя Герасимова раҳбарлигида техниклардан Светлана Рудакова, Фаина Аглиулина ва Лариса Павловалар тинимсиз метеорологик кузатиш ишларини олиб борадилар.

4400 метр баландликда ёзнинг энг иссиқ ойида ҳам ўртача ойлик ҳаво ҳарорати 0—1 даража атрофида бўлади. Ёз ойларининг ярмидан кўпроғида қор ёғиб туради. Баъзи кунлари шамолнинг тезлиги секундига 30 метрга етади. Бундай баландликда ҳаво босимининг камлигини одамнинг тезда чарчаб қолишидан, ёқилган гугурт чўпининг зўрға ёнишидан ва сувнинг 100 даражага етмасдан қайнашидан билса бўлади.

Шундай оғир шароитларга қарамасдан, экспедиция хотин-қизлари эркаклардан қолишмасдан мардонавор хизмат қилишмоқда.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

Қизиқ гаплар

Чекишни ташлаганларга—мукофот

Япониянинг «Мицубиси» компанияси ўн йил ичида рак касаллигидан вафот этган саккиз нафар юксак малакали мутахассисларидан айрилганидан сўнг ашаддий чекувчиларни даволашнинг ўзига хос планини ишлаб чиқди. Чекишни ташлаган хизматчиларга икки ойдан кейин беш минг иен мукофот берилади. Агар улар бир йил мобайнида яна чека бошлашса ана шу тўланган мукофот пули қайтариб олинади. Чекишни ташлаган шахсларга 14 ойдан сўнг яна беш минг иен тўланади ёки уларнинг хоҳишига қараб даволанишнинг истаган туридан фойдаланиш ҳуқуқи берилади.

Ҳозирча 13 мутахассис ана шундай мукофотга сазовор бўлди. «Бу программани шунчаки қабул қилганимиз йўқ, — дейди компания президенти. — Малакали мутахассис тайёрлаш фирмага қарийб прим миллион иенга тушмоқда».

Светофор олдидаги воқеа

Бир банкдан иккинчи банкка катта миқдордаги пулни олиб бораётган автофургон Япония пойтахтининг одам гавжум кўчаларидан биридаги светофор олдига келганида уни полициячилар таққа тўхтатишди. Тартиб соқчиси полиция олган маълумотларга қараганда машина кабинасига бомба қўйилганлиги ва бу гапнинг тўғри ёки тўғри эмаслигини текшириш унга топширилганини айтди.

Бу гапдан ўтакалари ёрилган тўрт қоровул ва ҳайдовчи ўша заҳотиёқ машинадан ирғиб тушишди. Ленин полициячи машинага чиққандан сўнг унинг эшиги ёпилиши биланоқ мотор гуриллаб ишлаб, автофургон ҳам кўздан йўқолди. Бироз фурсат ўтгач машина топилди, бироқ пуллар ва «полициячилар»дан ҳанузгача дарак йўқ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Изоҳнинг ҳожати йўқ...

Судья: рақибингиз кечқурун бир қиз билан учрашувга борар экан, аяброқ урсин деяпти.

Ўқитувчи: — Нега дадангни олиб келмадинг?

Ўқувчи: — Ойим дадангни ўн беш суткадан кейин келади дедилар.

Дарвозабоннинг хотини: Шамоллаб қолмагин тағин, мана бу зонтикни тутиб ол.

А. Ҳакимов расмлари.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли басмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.

Р. — 13097. Индекс. 64570. Нашр. В—3042.